

Vergaderjaar 2015–2016

34 485 XVI

Wijziging van de begrotingsstaten van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (XVI) voor het jaar 2016 (wijziging samenhangende met de Voorjaarsnota)

Nr. 2

MEMORIE VAN TOELICHTING

INHOUDSOPGAVE

A.	Artikelsgewijze toelichting bij het wetsvoorstel	1
B.	Begrotingstoelichting	2
1.	Leeswijzer	2
2.	Overzicht belangrijkste uitgaven- en ontvangstenmutaties	2
3.	De beleidsartikelen	3
4.	De niet-beleidsartikelen	24
5.	Financieel Beeld Zorg	28

A. ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING BIJ HET WETSVOORSTEL

Wetsartikel 1

De begrotingsstaat die onderdeel is van de Rijksbegroting, wordt op grond van artikel 1, derde lid, van de Comptabiliteitswet 2001 elk afzonderlijk bij de wet vastgesteld en derhalve ook gewijzigd. Het onderhavige wetsvoorstel strekt ertoe om voor het jaar 2016 wijzigingen aan te brengen in de departementale begrotingsstaat van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport.

De in de begrotingsstaten opgenomen begrotingsartikelen worden in onderdeel B van deze memorie van toelichting toegelicht (de zgn. begrotingstoelichting).

Tevens wordt in onderdeel B een actueel beeld gegeven van de uitgaven onder het Budgettair Kader Zorg (BKZ) en van de financiering van de zorgsector in het jaar 2016.

De Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
E.I. Schippers

B. BEGROTINGSTOELICHTING

1. Leeswijzer

De mutaties in deze suppletoire begroting bestaan uit herschikkingen binnen de begrotingsuitgaven of binnen de premie-uitgaven, uit overboekingen van en naar andere begrotingshoofdstukken, uit financieringsverschuivingen tussen premiemiddelen en begrotingsmiddelen en uit middelen die generaal aan de VWS-begroting zijn toegevoegd, dan wel middelen die generaal vrijvallen. De gepresenteerde cijfers sluiten aan bij de Voorjaarsnota 2016, die de Minister van Financiën aan de Tweede Kamer aanbiedt.

Om de leesbaarheid van de toelichting op de beleidsartikelen te bevorderen zijn de volgende uitgangspunten toegepast:

1. Naast de beleidsmatig relevante mutaties worden de mutaties toegelicht als het hiermee gepaard gaande bedrag voor de uitgaven en ontvangsten op de instrumenten binnen een subartikelonderdeel hoger is dan € 2 miljoen. Eveneens kunnen bedragen onder deze norm worden toegelicht indien politiek relevant.
2. Voor wat betreft de verplichtingenmutaties wordt per artikel enkel het saldo weergegeven.

Er zijn in deze suppletoire wet geen wijzigingen in de begrotingsstaten van de agentschappen.

2. Overzicht belangrijkste uitgaven- en ontvangstenmutaties

Overzicht belangrijkste suppletoire uitgavenmutaties 2016 (Eerste suppletoire begroting) (bedragen x € 1.000).

	Art.	Uitgaven 2016
Stand oorspronkelijk vastgestelde begroting		14.556.514
<i>Belangrijkste suppletoire mutaties:</i>		
Schadevergoeding Erasmus MC	2	85.000
Exploitatiekosten C2000	2	- 4.090
Wanbetalers	2	- 20.000
BIKK	3	18.400
SVB pgb-trekkingsrechten	3	47.600
Waardigheid & trots	3	17.500
Pensioenregeling UMC's	4	28.200
Innovatie en zorgvernieuwing	4	7.007
Wisselkoers Caribisch Nederland	4	6.409
Transitie jeugd	5	73.000
Jeugdhulp	5	14.000
Buurtsportcoaches	6	- 47.098
Energiebesparende maatregelen in de sport	6	- 6.246
Backpay	7	20.000
Zorgtoeslag	8	- 27.245
Apparaatskosten	10	39.582
Taakstelling	11	- 36.435
Loon- prijsbijstelling	11	38.636
Overige mutaties		10.328
Stand 1° suppletoire begroting 2016		14.821.062

Overzicht belangrijkste suppletoire ontvangsten mutaties 2016 (bedragen x € 1.000).

	Art.	Ontvangsten 2016
Stand oorspronkelijk vastgestelde begroting		174.663
<i>Belangrijkste suppletoire mutaties:</i>		
Desaldering FES-fonds	1	- 3.500

	Art.	Ontvangsten 2016
Apparaatskosten	10	19.024
Stand 1^e suppletoire begroting 2016		190.187

2.1 Wettelijke grondslag

Artikel 7 Oorlogsgetroffenen en herinnering Wereldoorlog II

- Ter behoud van een landelijk dekkend netwerk van maatschappelijk werk ten behoeve van oorlogsgetroffenen en verzetsdeelnemers heeft Stichting de Basis te Doorn het maatschappelijk werk voor de oorlogsen geweldsgetroffenen WOII overgenomen. Om het verschil in de kosten tussen het overgenomen maatschappelijk werk en de benodigde personele formatie om dit werk te kunnen uitvoeren, op te kunnen vangen, heeft Stichting de Basis in 2016 een subsidie van € 527.292 ontvangen.
- Aan het Nationaal Comité 4 en 5 mei wordt een instellingssubsidie van circa € 4,5 miljoen verleend. Daarnaast verstrekt het Nationaal Comité in mandaat van de Minister van VWS projectsubsidies (€ 0,49 miljoen) aan derden op het terrein van reünies en lotgenotencontacten en educatie en voorlichting over de gebeurtenissen uit WO II.

3 De beleidsartikelen

Budgettaire gevolgen van beleid Artikel 1 Volksgezondheid.

Begrotingsuitgaven (bedragen x € 1.000)

	Stand ontwerp- begroting	Mutaties via NvW en amende- menten	Stand vastge- stelde begroting	Mutaties 1e supple- toire begroting	Stand 1e supple- toire begroting	Mutatie 2017	Mutatie 2018	Mutatie 2019	Mutatie 2020
Verplichtingen	608.239	- 1.300	606.939	- 9.602	597.337	- 8.441	- 8.741	- 5.211	- 4.286
Uitgaven	614.456	- 1.300	613.156	- 7.391	605.765	- 8.269	- 8.569	- 5.211	- 4.286
Waarvan juridisch verplicht	95%								
1. Gezondheidsbescherming	103.030	0	103.030	1.282	104.312	398	314	314	314
<i>Subsidies</i>	<i>4.988</i>	<i>0</i>	<i>4.988</i>	<i>- 2.265</i>	<i>2.723</i>	<i>- 1.177</i>	<i>- 1.026</i>	<i>- 1.026</i>	<i>- 1.026</i>
waarvan onder andere: Uitvoering landelijke nota gezondheidsbeleid / Nationaal Programma									
Preventie	4.654	0	4.654	- 1.931	2.723	- 841	- 603	- 603	- 603
Crisisbeheersing Volksge- zondheid	319	0	319	- 319	0	- 321	- 408	- 408	- 408
<i>Opdrachten</i>	<i>2.735</i>	<i>0</i>	<i>2.735</i>	<i>189</i>	<i>2.924</i>	<i>217</i>	<i>145</i>	<i>135</i>	<i>135</i>
waarvan onder andere: Crisisbeheersing Volksge- zondheid									
Aanschaf Jodiumtabletten	1.268	0	1.268	- 1.000	268	95	77	77	77
	1.000	0	1.000	- 226	774	0	0	0	0
<i>Bijdragen aan agentschap- pen</i>	<i>94.975</i>	<i>0</i>	<i>94.975</i>	<i>3.358</i>	<i>98.333</i>	<i>1.358</i>	<i>1.195</i>	<i>1.205</i>	<i>1.205</i>
waarvan onder andere: Nederlandse Voedsel en Warenautoriteit									
RIVM: wettelijke taken en beleidsondersteuning	78.313	0	78.313	1.536	79.849	1.534	1.529	1.531	1.531
zorgbreed	14.627	0	14.627	3.027	17.654	876	725	725	725

	Stand ontwerp- begroting	Mutaties via NvW en amende- menten	Stand vastge- stelde begroting	Mutaties 1e supple- toire begroting	Stand 1e supple- toire begroting	Mutatie 2017	Mutatie 2018	Mutatie 2019	Mutatie 2020
<i>Bijdragen aan ZBO's/RWT's</i>	232	0	232	0	232	0	0	0	0
<i>Bijdragen aan medeoverhe- den</i>	100	0	100	0	100	0	0	0	0
waarvan onder andere: College voor de toelating van gewasbeschermingsmidde- len en biociden	100	0	100	0	100	0	0	0	0
2. Ziektepreventie	442.812	- 1.300	441.512	- 9.068	432.444	- 9.068	- 9.284	- 5.526	- 4.601
<i>Subsidies</i>	222.553	- 1.300	221.253	- 6.779	214.474	- 9.445	- 8.961	- 9.603	- 8.878
Ziektepreventie	15.036	0	15.036	- 314	14.722	- 770	- 1.390	- 1.525	- 600
Jeugdgezondheidszorg	1.952	0	1.952	0	1.952	0	0	0	0
RIVM: Uitvoering Subsidiere- geling Publieke Gezondheid	193.425	- 1.300	192.125	- 6.613	185.512	- 8.679	- 7.575	- 8.082	- 8.282
RIVM: Infectieziektebestrij- ding en/of bevordering seksuele gezondheid	12.140	0	12.140	148	12.288	4	4	4	4
<i>Opdrachten</i>	15.377	0	15.377	- 2.920	12.457	- 2.500	- 3.500	0	0
waarvan onder andere: (Vaccin)onderzoek	15.271	0	15.271	- 2.920	12.351	- 2.500	- 3.500	0	0
<i>Bijdragen aan agentschap- pen</i>	203.916	0	203.916	631	204.547	2.877	3.177	4.077	4.277
RIVM: Opdrachtverlening Centra	203.916	0	203.916	631	204.547	2.877	3.177	4.077	4.277
<i>Bijdragen aan medeoverhe- den</i>	966	0	966	0	966	0	0	0	0
3. Gezondheidsbevordering	50.445	0	50.445	515	50.960	504	504	204	204
<i>Subsidies</i>	30.733	0	30.733	1.357	32.090	154	154	- 146	- 146
waarvan onder andere: Preventie van schadelijk middelengebruik (alcohol, drugs en tabak)	1.524	0	1.524	0	1.524	0	0	0	0
Verslavingszorg	7.361	0	7.361	- 346	7.015	- 346	- 346	- 346	- 346
Gezonde voeding en gezond gewicht/JOGG	10.458	0	10.458	881	11.339	30	0	0	0
Gezonde leefstijl jeugd	300	0	300	0	300	0	0	0	0
Letselpreventie	3.767	0	3.767	660	4.427	400	400	0	0
Bevordering kwaliteit en toegankelijkheid zorg	4.579	0	4.579	33	4.612	0	0	0	0
Bevordering van seksuele gezondheid	2.631	0	2.631	147	2.778	100	100	200	200
<i>Opdrachten</i>	4.951	0	4.951	- 655	4.296	0	0	0	0
waarvan onder andere: Heroïnebehandeling op medisch voorschrift	3.100	0	3.100	0	3.100	0	0	0	0
Communicatie verhoging leeftijdsgrenzen alcohol en tabak	1.060	0	1.060	- 1.060	0	0	0	0	0
Preventie schadelijk middelengebruik (alcohol, drugs en tabak)	513	0	513	441	954	0	0	0	0
Letselpreventie	75	0	75	0	75	0	0	0	0
Gezonde voeding en gezond gewicht/JOGG	196	0	196	0	196	0	0	0	0
<i>Bijdragen aan agentschap- pen</i>	577	0	577	- 485	92	- 350	- 350	- 350	- 350
RIVM: Voedselconsumptie- peiling	121	0	121	- 100	21	0	0	0	0

	Stand ontwerp-begroting	Mutaties via NvW en amendementen	Stand vastgestelde begroting	Mutaties 1e suppletoire begroting	Stand 1e suppletoire begroting	Mutatie 2017	Mutatie 2018	Mutatie 2019	Mutatie 2020
RIVM: Monitoring, opdrachten, kennisvragen e.d.	106	0	106	- 35	71	0	0	0	0
Afgifte Schengenverklaringen via het CAK	350	0	350	- 350	0	- 350	- 350	- 350	- 350
<i>Bijdragen aan ZBO's/RWT's</i>	0	0	0	550	550	700	700	700	700
<i>Bijdragen aan medeoverheden</i>	14.184	0	14.184	- 252	13.932	0	0	0	0
waarvan onder andere: Heroïnebehandeling op medisch voorschrift	14.067	0	14.067	- 252	13.815	0	0	0	0
4. Ethiek	18.169	0	18.169	- 120	18.049	- 103	- 103	- 203	- 203
<i>Subsidies</i>	17.067	0	17.067	- 400	16.667	- 400	- 400	- 500	- 500
Abortusklinieken	15.661	0	15.661	- 300	15.361	- 300	- 300	- 300	- 300
Beleid Medische Ethiek	1.406	0	1.406	- 100	1.306	- 100	- 100	- 200	- 200
<i>Opdrachten</i>	396	0	396	- 17	379	0	0	0	0
<i>Bijdragen aan agentschappen</i>	703	0	703	300	1.003	300	300	300	300
CIBG: Uitvoeringstaken medische ethiek	703	0	703	300	1.003	300	300	300	300
<i>Bijdragen aan ZBO's/RWT's</i>	3	0	3	- 3	0	- 3	- 3	- 3	- 3
ZiNL: Rijksbijdrage abortusklinieken	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Centrale Commissie Mensgebonden Onderzoek	3	0	3	- 3	0	- 3	- 3	- 3	- 3
Ontvangsten	10.903	0	10.903	- 3.500	7.403	- 3.500	- 3.500	0	0
waarvan onder andere: Bestuurlijke boetes	4.252	0	4.252	0	4.252	0	0	0	0

Toelichting mutaties 1^e suppletoire begroting

Artikel 1 Volksgezondheid

1. Gezondheidsbescherming

Bijdragen aan agentschappen

RIVM: wettelijke taken en beleidsondersteuning zorgbreed

Binnen artikel 1 is door middel van een herschikking budget overgeheveld naar het RIVM voor de meerkosten in verband met de indexatie en aanpassing van de tariefstructuur (€ 0,6 miljoen).

Daarnaast zijn er additionele opdrachten aan het RIVM verstrekt (€ 3,8 miljoen). Het betreft onder andere drie meerjarige opdrachten die gebaseerd zijn op de nota Gezondheid Dichtbij gebaseerde én een opdracht voor de communicatie voor «Alles is gezondheid...». Dit budget is overgeheveld van het instrument subsidies binnen dit artikelonderdeel.

Tot slot zijn de middelen van het programma Veilig, gezond en duurzaam voedsel & Alternatieven voor dierproeven overgeboekt naar het Ministerie van Economische Zaken (€ 1,4 miljoen).

2. Ziektepreventie

Subsidies

RIVM: Uitvoering Subsidieregeling Publieke Gezondheid

Ter dekking van het gewijzigd amendement 28 van de leden De Lange en Tanamal (TK 34 300-XVI, nr. 28) voor de financiering van de Landelijke Stichting Familievertrouwenspersonen (LSVFP) zijn middelen overgeheveld naar artikel 2 Curatieve Zorg (€ 2 miljoen). De middelen worden ingezet om een landelijk dekkend netwerk te kunnen opbouwen en de transitie te maken naar een meer ambulante werkwijze.

Daarnaast is binnen dit artikel door middel van een herschikking budget overgeheveld naar het artikelonderdeel Gezondheidsbescherming (€ 0,6 miljoen) voor de meerkosten in verband met de indexatie en aanpassing van de tariefstructuur. Voor een publiekscampagne verbetering productamenstelling, de hogere kosten van het CAK voor de verlening van de zogenoemde Schengenverklaringen en de financiering van de Hoorstichting zijn middelen overgeheveld naar het artikelonderdeel Gezondheidsbevordering (€ 1,6 miljoen).

Voor de bijdrage aan de subsidieregeling Donatie bij leven zijn middelen overgeheveld naar artikel 2 Curatieve zorg (€ 0,5 miljoen).

Voor de uitvoering van nieuwe Europese regelgeving is er een extra bijdrage geleverd aan het CCMO (€ 0,6 miljoen).

In de reservering voor technologische en demografische ontwikkelingen van de screeningsprogramma's is budget vrijgevallen (€ 0,6 miljoen). Verder is door een herschikking van het budget binnen het artikelonderdeel Ziektepreventie budget (€ 1,7 mln.) overgeheveld naar de instrumenten opdrachten en bijdragen aan agentschappen.

Als gevolg van een vertraging in de uitrol van het bevolkingsonderzoek darmkankerscreening in 2015 is in overleg met de screeningsorganisaties besloten om de niet bestede middelen beschikbaar te stellen en het budget voor 2016 te verhogen (€ 1 miljoen).

Opdrachten

(Vaccin) onderzoek

Vanuit het FES-fonds heeft VWS € 27,9 miljoen ontvangen voor de ontwikkeling van een RSV-vaccin (Respiratoir Syncytiaal Virus). Daarbij is afgesproken dat VWS in de periode 2015–2018 hiervan jaarlijks € 3,5 miljoen terugbetaalt. Door middel van een desaldering wordt voor 2016 aan de terugbetalingsverplichting aan het Ministerie van Financiën voldaan. Daarnaast is € 0,6 miljoen bijgeboekt als gevolg van een herschikking binnen het artikelonderdeel Ziektepreventie.

Ontvangsten

Vanuit het FES-fonds heeft VWS € 27,9 miljoen ontvangen voor de ontwikkeling van een RSV-vaccin (Respiratoir Syncytiaal Virus). Daarbij is afgesproken dat VWS in de periode 2015–2018 hiervan jaarlijks € 3,5 miljoen terugbetaalt. Door middel van een desaldering wordt voor 2016 aan de terugbetalingsverplichting voldaan.

Artikel 2 Curatieve zorg

Budgettaire gevolgen van beleid Artikel 2 Curatieve zorg.

Begrotingsuitgaven (bedragen x € 1.000)

	Stand ontwerp- begroting	Mutaties via NvW en amende- menten	Stand vastge- stelde begroting	Mutaties 1e supple- toire begroting	Stand 1e supple- toire begroting	Mutatie 2017	Mutatie 2018	Mutatie 2019	Mutatie 2020
Verplichtingen	4.097.613	1.300	4.098.913	- 3.810.150	288.763	- 146.366	- 2.871	7.960	30.660
Uitgaven	4.187.157	1.300	4.188.457	46.738	4.235.195	52.871	248	10.292	30.660
Waarvan juridisch verplicht (%)	99%								
1. Kwaliteit en veiligheid	129.213	0	129.213	8.824	138.037	21.569	20.431	21.475	15.870
<i>Subsidies</i>	<i>118.421</i>	<i>0</i>	<i>118.421</i>	<i>3.822</i>	<i>122.243</i>	<i>16.734</i>	<i>15.396</i>	<i>16.440</i>	<i>16.135</i>
waarvan onder andere:									
Integraal Kankercentrum Nederland	34.490	0	34.490	0	34.490	0	0	0	0
Nederlands Kanker Instituut	17.226	0	17.226	0	17.226	0	0	0	0
Zwangerschap en geboorte Registratie en uitwisseling zorggegevens (PALGA)	3.462	0	3.462	0	3.462	0	0	0	0
Nictiz	5.110	0	5.110	0	5.110	0	0	0	0
Stichting Lareb: bijwerkingenregistratie voor vaccins en teratologie informatie service	1.272	0	1.272	136	1.408	0	0	0	0
Regio's landelijke implementatie pilots orgaandonatie	6.819	0	6.819	418	7.237	0	0	0	0
Nederlandse Transplantatie Stichting	3.032	0	3.032	91	3.123	0	0	0	0
Regeling Donatie bij leven	700	0	700	200	900	0	0	0	0
Onderzoek	2.000	0	2.000	- 1.000	1.000	0	0	0	0
TKI Life Sciences and Health (LSH Plaza)	2.825	0	2.825	72	2.897	500	0	0	0
LSH projecten inclusief DCTI	7.742	0	7.742	0	7.742	1.085	0	0	0
UMC Groningen: Lifelines project	3.498	0	3.498	0	3.498	0	0	0	0
Expertisefunctie zintuigelijk gehandicapten	21.250	0	21.250	370	21.620	370	370	370	370
Antibioticaresistentie	0	0	0	500	500	7.500	10.000	15.100	15.100
Inloophuizen kankerpatiënten	0	0	0	450	450	450	450	450	450
Uitvoering Agenga gepast gebruik en transparantie ggz	0	0	0	2.500	2.500	7.500	4.000	0	0
<i>Opdrachten</i>	<i>7.923</i>	<i>0</i>	<i>7.923</i>	<i>4.303</i>	<i>12.226</i>	<i>4.826</i>	<i>5.026</i>	<i>5.026</i>	<i>- 274</i>
waarvan onder andere:									
Implantatenregister	300	0	300	204	504	0	0	0	0
Publiekscampagne orgaandonatie	1.500	0	1.500	220	1.720	0	0	0	0
Programma Gender en Gezondheid	0	0	0	3.000	3.000	3.000	3.000	3.000	0
<i>Bijdragen aan agentschappen</i>	<i>2.869</i>	<i>0</i>	<i>2.869</i>	<i>699</i>	<i>3.568</i>	<i>9</i>	<i>9</i>	<i>9</i>	<i>9</i>
waarvan onder andere: CIBG: Donorregister	2.355	0	2.355	25	2.380	0	0	0	0

	Stand ontwerp- begroting	Mutaties via NvW en amende- menten	Stand vastge- stelde begroting	Mutaties 1e supple- toire begroting	Stand 1e supple- toire begroting	Mutatie 2017	Mutatie 2018	Mutatie 2019	Mutatie 2020
2. Toegankelijkheid en betaalbaarheid van de zorg	3.918.893	300	3.919.193	3.922	3.923.115	5.035	6.700	6.700	6.700
<i>Subsidies</i>	15.054	600	15.654	3.058	18.712	1.785	2.000	2.000	2.000
waarvan onder andere:									
Eerstelijns gezondheidscentra in VINEX-gebieden	2.000	0	2.000	0	2.000	0	0	0	0
Anonieme e-mental health	2.000	0	2.000	0	2.000	0	0	0	0
Vertrouwenspersoon in de ggz	6.199	0	6.199	0	6.199	0	0	0	0
Suïcidepreventie	1.642	0	1.642	2.000	3.758	2.000	2.000	2.000	2.000
Verspilling in de zorg	0	0	0	324	324	0	0	0	0
Kwaliteitsimpuls apothekers	2.900	0	2.900	- 1.300	1.600	0	0	0	0
<i>Bekostiging</i>	3.893.700	0	3.893.700	0	3.893.700	0	0	0	0
waarvan onder andere:									
Rijksbijdrage Zorgverzekeringsfonds voor financiering van verzekerden 18-	2.508.700	0	2.508.700	0	2.508.700	0	0	0	0
Rijksbijdrage dempen premie ten gevolgen van HLZ	1.353.000	0	1.353.000	0	1.353.000	0	0	0	0
Zorg illegalen en andere onverzekerbare vreemdelingen	32.000	0	32.000	0	32.000	0	0	0	0
<i>Opdrachten</i>	8.145	- 300	7.845	1.483	9.328	3.250	4.700	4.700	4.700
waarvan onder andere:									
Programma Verspilling in de zorg	300	0	300	- 200	100	100	0	0	0
Aanvulling ZonMw-programma Doelmatigheidsonderzoek	500	0	500	0	500	0	0	0	0
Programma Goed Geneesmiddelen Gebruik	2.880	0	2.880	0	2.880	0	0	0	0
Publiekscampagne Depressie	0	0	0	1.000	1.000	0	0	0	0
<i>Bijdragen aan agentschappen</i>	1.375	0	1.375	0	1.375	0	0	0	0
CIBG: WPG/GVS/APG	1.375	0	1.375	0	1.375	0	0	0	0
<i>Bijdragen aan ZBO's/RWT's</i>	619	0	619	- 619	0	0	0	0	0
ZiNL: Uitvoering Compensatie kosten van zorg illegalen en andere onverzekerbare vreemdelingen	619	0	619	- 619	0	0	0	0	0
3. Bevorderen werking van het stelsel	139.051	1.000	140.051	33.992	174.043	26.267	- 26.883	- 17.883	8.090
<i>Subsidies</i>	30.930	1.000	31.930	- 9.585	22.345	- 49.107	- 24.107	- 15.125	10.875
waarvan onder andere:									
Stichting Klachten en Geschillen Zorgverzekeringen	791	0	791	150	941	875	875	875	875
Overgang integrale tarieven medisch-specialistische zorg	30.000	0	30.000	- 9.840	20.160	- 50.000	- 25.000	- 16.000	10.000

	Stand ontwerp-begroting	Mutaties via NvW en amendementen	Stand vastgestelde begroting	Mutaties 1e suppletoire begroting	Stand 1e suppletoire begroting	Mutatie 2017	Mutatie 2018	Mutatie 2019	Mutatie 2020
<i>Inkomensoverdrachten</i>	26.927	0	26.927	85.090	112.017	81.090	90	90	90
Overgangsregeling FLO/VUT ouderenregeling ambulancepersoneel	26.927	0	26.927	0	26.927	0	0	0	0
Schadevergoeding Erasmus MC	0	0	0	85.000	85.000	81.000	0	0	0
<i>Opdrachten</i>	4.529	0	4.529	3.758	8.287	9	9	27	0
waarvan onder andere:									
Risicoverevening	1.890	0	1.890	- 105	1.785	- 18	- 18	0	0
Uitvoering zorgverzekeringstelsel	471	0	471	683	1.154	27	27	27	0
Patiëntenvervoer Waddeneilanden	0	0	0	3.000	3.000	0	0	0	0
<i>Bijdragen aan agentschappen</i>	21.539	0	21.539	- 150	21.389	- 875	- 875	- 875	- 875
CJIB: Onverzekerden en wanbetalers	21.539	0	21.539	- 150	21.389	- 875	- 875	- 875	- 875
<i>Bijdragen aan ZBO's/RWT's</i>	51.022	0	51.022	- 41.031	9.991	- 4.850	- 2.000	- 2.000	- 2.000
Zorginstituut Nederland: Onverzekerden en wanbetalers	35.954	0	35.954	- 29.461	6.493	0	0	0	0
Zorginstituut Nederland: Doorlichten pakket	15.068	0	15.068	- 11.570	3.498	- 4.850	- 2.000	- 2.000	- 2.000
<i>Bijdragen aan andere begrotingshoofdstukken</i>	4.104	0	4.104	- 4.090	14	0	0	0	0
VenJ: Bijdrage C2000	4.104	0	4.104	- 4.090	14	0	0	0	0
Ontvangsten	60.955	0	60.955	0	60.955	0	0	0	0
waarvan onder andere:									
Wanbetalers	59.902	0	59.902	0	59.902	0	0	0	0

Toelichting mutaties 1^e suppletoire begroting

1. Kwaliteit en veiligheid

Subsidies

Uitvoering Agenda gepast gebruik en transparantie ggz

Om het hoge ambitieniveau uit de Agenda voor gepast gebruik en transparantie in de ggz waar te maken, zijn extra middelen beschikbaar gesteld. De € 2,5 miljoen in 2016 is bestemd voor het onderzoeksprogramma voor de ggz (€ 1 miljoen) en voor versterking van de positie van de cliënt (€ 1,5 miljoen).

Opdrachten

Programma Gender en Gezondheid

Door meer en beter te kijken naar verschillen tussen mannen en vrouwen in gezondheid, ziekte en behandeling liggen er grote kansen voor verbetering van de kwaliteit van leven en daarmee samenhangend vermindering van kostenverspilling en zorgkosten. Met dit voorstel wordt

een meerjarig, nationaal kennisprogramma bij ZonMW gestart worden om de kwaliteit van zorg genderspecifiek te verbeteren (€ 3 miljoen).

2. Toegankelijkheid en betaalbaarheid van de zorg

Subsidies

Suïcidepreventie

Dit betreft een overheveling vanuit artikel 1 Volksgezondheid voor de uitbreiding van de financiering van de Stichting 113Online om zowel uit te breiden in capaciteit, de expertisefunctie te verstevigen en in te zetten op een inbedding van suïcidepreventie in de regio (Supranet) (€ 2 miljoen).

3. Bevorderen werking van het stelsel

Subsidies

Overgang integrale tarieven medisch-specialistische zorg

Voor de uitvoering van de subsidieregeling integrale tarieven is in 2016 maximaal € 20,2 miljoen nodig. De niet benodigde middelen (€ 9,8 miljoen) worden overgeheveld naar het premiegefinancierde BKZ om weer te worden toegevoegd aan de sector medisch-specialistische zorg. Dat geldt ook voor de middelen die bij tweede supplettoire wet 2015 zijn vrijgevallen, maar in 2016 opnieuw beschikbaar zijn (€ 9 miljoen).

Inkomensoverdrachten

Schadevergoeding Erasmus MC

In een bindend advies is de schadevergoeding die VWS aan Erasmus MC moet betalen vanwege het niet nakomen van twee toezeggingen uit 2009 vastgesteld op € 235,9 miljoen (stand ultimo 2014, exclusief rente). Erasmus MC lijdt schade als gevolg van handelingen en investeringen die het zonder de toezeggingen niet zou hebben verricht respectievelijk gedaan. Erasmus MC heeft op basis van de toezeggingen een nieuwbouwproject met een onrendabele top (lasten ongedekt door relevante inkomsten) ondernomen en zou zonder de toezeggingen een dergelijk nieuwbouwproject niet hebben uitgevoerd (TK 25 268, nrs. 120 en 126). VWS betaalt in 2015 en 2016 een bedrag van € 85 miljoen en het restant in 2017. Aangezien de schadevergoeding die VWS aan Erasmus MC moet betalen wordt betaald vanuit de VWS-begroting, zijn de hiervoor gereserveerde middelen overgeheveld naar de VWS-begroting. Ze blijven behoren tot het Budgettair Kader Zorg.

Opdrachten

Patiëntenvervoer Waddeneilanden

Het streven is dat het spoedeisende patiëntenvervoer vanaf de Wadden vanaf augustus 2016 wordt uitgevoerd met een ambulancehelikopter in opdracht van RAV Fryslan. Deze voorziening wordt in 2016 vanaf de begroting bekostigd. Daartoe worden beschikbare middelen binnen het BKZ overgeheveld (€ 3 miljoen).

Bijdragen aan ZBO's/RWT's

Zorginstituut Nederland: Onverzekerden en wanbetalers

In de Voorjaarsnota 2015 is zowel de uitgaven- als de ontvangstenraming van de wanbetalers verhoogd met het oog op de invoering van de Wet verbetering wanbetalersmaatregelen. De wet treedt (pas) in werking per 1 juli 2016. Voor 2016 volgt zodoende een incidentele meevaller bij de uitgaven van € 20 miljoen.

Daarnaast is een overboeking naar artikel 4 Zorgbreed beleid verwerkt. Dit heeft te maken met de bijdrage aan het Zorginstituut Nederland voor de uitvoeringskosten wanbetalers en de uitvoeringskosten terugdringen onverzekerden (€ 7,6 miljoen).

Tot slot is een overboeking naar artikel 4 verwerkt voor de uitvoeringskosten van het CAK voor onverzekerbare vreemdelingen en de bijdrage in de kosten voor de overheveling van de burgerregelingen (€ 1,8 miljoen).

Zorginstituut Nederland: Doorlichten pakket

Dit betreft een overboeking naar artikel 4 Zorgbreed beleid in verband met de uitvoeringskosten doorlichting pakket, de voorwaardelijke toelating en de uitvoeringskosten Nationaal Contactpunt (€ 5 miljoen).

De uitgaven van het Zorginstituut vallen lager uit dan geraamd. De onderuitputting doet zich met name voor op onderzoek ten aanzien van de doorlichting van het pakket (stringent pakketbeheer). Verder is sprake van ruimte doordat een groot deel van het onderzoek door het Zorginstituut zelf wordt uitgevoerd – en niet tegen hogere kosten wordt uitbesteed (€ 6,5 miljoen). De evaluatie over 2016 en 2017 wordt afgewacht om te kijken of er structureel budget bij het Zorginstituut kan worden afgeboekt.

Bijdragen aan andere begrotingshoofdstukken

VenJ: Bijdrage C2000

Dit betreft een overboeking naar het Ministerie van Veiligheid en Justitie voor de jaarlijkse VWS-bijdrage aan de exploitatiekosten C2000 (€ 4,1 miljoen).

Artikel 3 Langdurige zorg en ondersteuning

Budgettaire gevolgen van beleid Artikel 3 Langdurige zorg en ondersteuning.

Begrotingsuitgaven (bedragen x € 1.000)

	Stand ontwerp-begroting	Mutaties via NvW en amendementen	Stand vastgestelde begroting	Mutaties 1e suppletoire begroting	Stand 1e suppletoire begroting	Mutatie 2017	Mutatie 2018	Mutatie 2019	Mutatie 2020
Verplichtingen	3.643.306	0	3.643.306	- 3.275.292	368.014	- 68.609	- 73.853	- 79.366	- 85.733
Uitgaven	3.644.801	0	3.644.801	90.408	3.735.209	- 68.609	- 73.853	- 79.366	- 85.733
Waarvan juridisch verplicht (%)	98%								
1. Participatie en zelfredzaamheid van mensen met beperkingen	88.899	0	88.899	2.177	91.076	46	- 487	- 321	346

	Stand ontwerp- begroting	Mutaties via NvW en amende- menten	Stand vastge- stelde begroting	Mutaties 1e supple- toire begroting	Stand 1e supple- toire begroting	Mutatie 2017	Mutatie 2018	Mutatie 2019	Mutatie 2020
<i>Subsidies</i>	22.629	0	22.629	1.784	24.413	- 1.004	- 487	- 321	346
waarvan onder andere:									
Movisie	7.198	0	7.198	0	7.198	0	0	0	0
Transitie en transfor- matie	1.135	0	1.135	3.380	4.515	700	0	0	0
Wmo-werkplaatsen	2.600	0	2.600	0	2.600	0	0	0	0
Ondersteuning vrijwilligers	1.400	0	1.400	0	1.400	0	0	0	0
Mezzo	3.200	0	3.200	0	3.200	0	0	0	0
Siriz (opvang specifieke groepen)	1.517	0	1.517	0	1.517	0	0	0	0
Aanpak Laaggeletterd- heid	2000	0	2.000	0	2.000	0	0	0	0
<i>Opdrachten</i>	66.270	0	66.270	- 667	65.603	0	0	0	0
waarvan onder andere:									
Bovenregionaal gehandicaptenvervoer	60.654	0	60.654	0	60.654	0	0	0	0
Evaluatie Wmo 2015	980	0	980	0	980	0	0	0	0
Categorale opvang slachtoffers mensen- handel	1.700	0	1.700	0	1.700	0	0	0	0
<i>Bijdragen aan andere begrotingshoofdstuk- ken</i>	0	0	0	1.060	1.060	1.050	0	0	0
2. Zorgdragen voor langdurige zorg tegen maatschappelijk aanvaardbare kosten	3.555.902	0	3.555.902	88.231	3.644.133	- 68.655	- 73.366	- 79.045	- 86.079
<i>Subsidies</i>	82.613	0	82.613	27.402	110.015	31.496	33.563	33.984	32.650
waarvan onder andere:									
Compensatieregeling pgb-trekkingsrechten	18.000	0	18.000	2.000	20.000	0	0	0	0
Waardigheid en trots	0	0	0	17.500	17.500	17.500	17.500	17.500	17.500
Vilans	4.686	0	4.686	3	4.689	3	3	3	3
Centrum Consultatie en Expertise (CCE)	11.142	0	11.142	207	11.349	207	207	207	207
InVoorZorg! (IVZ)	9.642	0	9.642	- 2.294	7.348	6.933	0	0	0
Joodse en Indische instellingen	2.504	0	2.504	0	2.504	0	0	0	0
Subsidierегeling palliatieve zorg	15.551	0	15.551	- 41	15.510	- 41	- 41	- 41	- 41
Subsidies netwerken palliatieve zorg	3.480	0	3.480	- 1	3.479	0	0	0	0
Kwaliteitsverbetering palliatieve zorg	2.416	0	2.416	0	2.416	0	0	0	0
Dementie	3.000	0	3.000	0	3.000	0	0	0	0
Transitie HLZ	4.722	0	4.722	- 1.636	3.086	0	0	0	0
Bureau mentorschap	513	0	513	38	551	0	0	0	0
<i>Bekostiging</i>	3.365.700	0	3.365.700	18.400	3.384.100	- 88.500	- 93.600	- 99.000	- 104.700
Bijdrage in de kosten van kortingen (BIKK)	3.365.700	0	3.365.700	18.400	3.384.100	- 88.500	- 93.600	- 99.000	- 104.700
<i>Opdrachten</i>	12.859	0	12.859	- 7.761	5.098	- 13.752	- 15.430	- 16.130	- 16.130
waarvan onder andere:									
Informatievoorziening zorg en ondersteuning	1.670	0	1.670	0	1.670	0	0	0	0
Transitie HLZ	2.350	0	2.350	0	2.350	0	0	0	0
<i>Bijdragen aan agentschappen</i>	2.600	0	2.600	0	2.600	0	0	0	0
CIBG: Opdrachtgever- schap	2.600	0	2.600	0	2.600	0	0	0	0

	Stand ontwerp-begroting	Mutaties via NvW en amendementen	Stand vastgestelde begroting	Mutaties 1e suppletoire begroting	Stand 1e suppletoire begroting	Mutatie 2017	Mutatie 2018	Mutatie 2019	Mutatie 2020
<i>Bijdragen aan ZBO's/RWT's waarvan onder andere:</i>									
Uitvoeringskosten SVB	92.130	0	92.130	50.190	142.320	2.101	2.101	2.101	2.101
pgb trekkingsrechten	23.400	0	23.400	47.600	71.000	0	0	0	0
Centrum Indicatiestelling Zorg	68.707	0	68.707	2.613	71.320	2.124	2.124	2.124	2.124
ZiNL: iWlz	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ontvangsten	3.441	0	3.441	0	3.441	0	0	0	0

Toelichting mutaties 1^e suppletoire begroting

1. Participatie en zelfredzaamheid van mensen met beperkingen

Subsidies

Transitie en transformatie

Het budget voor transitie en transformatie op dit artikelonderdeel is met een bedrag van circa € 3,4 miljoen opgehoogd. Voor het overgrote deel (€ 2,1 miljoen) betreft dit overboekingen vanuit andere artikelonderdelen voor het evaluatieonderzoek van de hervorming van de langdurige zorg (HLZ) dat het SCP op verzoek van VWS uitvoert.

2. Zorgdragen voor langdurige zorg tegen maatschappelijk aanvaardbare kosten

Subsidies

In het kader van Verantwoord Begroten heeft een technische herschikking plaatsgevonden tussen de instrumenten Subsidies en Opdrachten.

Compensatieregeling pgb-trekkingsrechten

Op het budget voor de compensatieregeling pgb-trekkingsrechten is in 2015 € 2 miljoen niet tot besteding komen. Deze € 2 miljoen blijft beschikbaar voor de compensatieregeling.

Waardigheid en Trots

In totaal is een bedrag van € 185 miljoen in 2016 oplopend tot € 210 miljoen structureel vanaf 2020 beschikbaar gesteld voor Waardigheid en Trots. In de begroting 2016 is dit gehele bedrag gereserveerd binnen het Budgettair Kader Zorg omdat de nadere verdeling tussen het Budgettair Kader Zorg en de begroting nog niet was gemaakt. Vanaf 2016 is structureel € 17,5 miljoen overgeboekt naar de begroting voor uitgaven in het kader van Waardigheid en Trots door middel van opdrachten en subsidies. Het bedrag wordt onder andere uitgegeven aan de ondersteuning van 150 verpleeghuizen die projecten uitvoeren om de kwaliteit te verbeteren en aan het publiceren van cliëntervaringen op Zorgkaart-Nederland.

InVoorZorg!

Op het budget voor InVoorZorg! zal in verband met een temporisering van de uitgaven na verwachting in 2016 € 2,3 miljoen niet tot besteding komen.

Bekostiging

Bijdrage in de kosten van kortingen (BIKK)

De uitgavenraming voor de BIKK is op basis van het Centraal Economisch Plan (CEP) van het Centraal Planbureau (CPB) bijgesteld (€ 18,4 miljoen).

Opdrachten

In het kader van verantwoord begroten heeft een technische herschikking plaatsgevonden tussen de instrumenten Subsidies en Opdrachten.

Bijdragen aan ZBO's/RWT's

Uitvoeringskosten SVB pgb trekkingsrechten

VWS levert, zoals aangekondigd in de decembercirculaire van het gemeentefonds, in 2016 eenmalig een bijdrage van € 12,5 miljoen in de uitvoeringskosten van de gemeenten voor de pgb trekkingsrechten. Vorig jaar is in het kader van meerkosten reeds € 20 miljoen aan het gemeentefonds toegevoegd en in 2016 ontvangen gemeenten aanvullend eenmalig nog een bedrag van € 11,5 miljoen. Tot slot ontvangen gemeenten in het kader van het «1-meibesluit» (geen budgetwijzigingen mogelijk tot 1 mei 2016) eenmalig een bedrag van € 7 miljoen.

De totale uitvoeringskosten van gemeenten bedraagt op basis van de begroting 2016 van de SVB € 47,6 miljoen. Dit betekent per saldo dat in 2016 een bedrag van € 16,6 miljoen (saldo € 47,6 miljoen en VWS-bijdrage € 31 miljoen) uit het gemeentefonds is overgeboekt naar de begroting van VWS gezien de financiering van de SVB via de begroting van VWS verloopt. De € 31 miljoen voor de financiering van de SVB is vanuit het Budgettaire Kader Zorg naar de begroting van VWS overgeboekt.

Centrum Indicatiestelling Zorg

Vanwege wijzigingen in de langdurige zorg is het nodig de criteria voor het recht op tweemaal kinderbijslag voor thuiswonende kinderen die intensieve zorg nodig hebben, opnieuw vast te stellen. De uitvoering hiervan is belegd bij het CIZ. Deze mutatie betreft de structurele overboeking van de middelen van de begroting van SZW naar VWS omdat de financiering van het CIZ via de VWS-begroting plaatsvindt. Voor 2016 is dit een bedrag van € 2,6 miljoen.

Artikel 4 Zorgbreed beleid

Budgettaire gevolgen van beleid Artikel 4 Zorgbreed beleid.

Begrotingsuitgaven (bedragen x € 1.000)

	Stand ontwerp- begroting	Mutaties via NvW en amende- menten	Stand vastge- stelde begroting	Mutaties 1e suppletoire begroting	Stand 1e supple- toire begroting	Mutatie 2017	Mutatie 2018	Mutatie 2019	Mutatie 2020
Verplichtingen	829.432	0	829.432	- 54.217	775.215	- 8.681	81.128	29.116	22.506
Uitgaven	871.197	0	871.197	75.939	947.136	46.849	30.830	29.116	22.506
Waarvan juridisch verplicht (%)	94%								
1. Positie cliënt	23.383	0	23.383	2.036	25.419	0	0	0	0
<i>Subsidies</i>	<i>20.002</i>	<i>0</i>	<i>20.002</i>	<i>- 175</i>	<i>19.827</i>	<i>79</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
waarvan onder andere: Patiënten- en gehandicapten- organisaties	19.730	0	19.730	- 175	19.555	79	0	0	0
<i>Opdrachten</i>	<i>3.289</i>	<i>0</i>	<i>3.289</i>	<i>2.233</i>	<i>5.522</i>	<i>- 79</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
waarvan onder andere: Ondersteuning cliëntorgani- saties	3.144	0	3.144	0	3.144	0	0	0	0
<i>Bijdragen aan agentschap- pen</i>	<i>92</i>	<i>0</i>	<i>92</i>	<i>- 22</i>	<i>70</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
2. Opleidingen, beroepen- structuur en arbeidsmarkt	430.131	0	430.131	29.047	459.178	33.650	18.000	17.000	17.000
<i>Subsidies</i>	<i>414.954</i>	<i>0</i>	<i>414.954</i>	<i>28.990</i>	<i>443.944</i>	<i>33.653</i>	<i>18.000</i>	<i>17.000</i>	<i>17.000</i>
waarvan onder andere: Kwaliteitsimpuls personeel ziekenhuiszorg	191.433	0	191.433	0	191.433	0	0	0	0
Stageplaatsen zorg / Stagefonds	112.022	0	112.022	- 22	112.000	0	0	0	0
Publieke Gezondheidszorg- opleidingen	20.615	0	20.615	0	20.615	0	0	0	0
Vaccinatie stageplaatsen zorg	4.700	0	4.700	0	4.700	0	0	0	0
Opleiding tot verpleegkundig specialist/physician assistant	38.197	0	38.197	0	38.197	0	0	0	0
Opleidingsplaatsen jeugd ggz	1.501	0	1.501	0	1.501	0	0	0	0
Regionaal arbeidsmarktbe- leid	8.500	0	8.500	0	8.500	0	0	0	0
Innovatie, beroepen en opleidingen (o.a. ziekenhuis- arts)	8.312	0	8.312	- 5.900	2.412	0	0	0	0
Pensioenregeling UMC's Arbeidsomstandigheden (o.a. veilig werken in de zorg)	0	0	0	28.200	28.200	32.800	17.000	17.000	17.000
<i>Opdrachten</i>	<i>8.653</i>	<i>0</i>	<i>8.653</i>	<i>- 505</i>	<i>8.148</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Arbeidsmarktonderzoek Celsus	1.250	0	1.250	0	1.250	0	0	0	0
	650	0	650	0	650	0	0	0	0
<i>Bijdragen aan agentschap- pen</i>	<i>6.521</i>	<i>0</i>	<i>6.521</i>	<i>565</i>	<i>7.086</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
CIBG: Bijdrage voor onder andere UZI-register, BIG-register en SVB-Z	6.521	0	6.521	565	7.086	0	0	0	0
<i>Bijdragen aan ZBO's/RWT's</i>	<i>3</i>	<i>0</i>	<i>3</i>	<i>- 3</i>	<i>0</i>	<i>- 3</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Zorginstituut Nederland: sectie Zorgberoepen en opleidingen	3	0	3	- 3	0	- 3	0	0	0
3. Kwaliteit, transparantie en kennissontwikkeling	124.782	0	124.782	15.711	140.493	10.495	10.506	9.742	485
<i>Subsidies</i>	<i>10.636</i>	<i>0</i>	<i>10.636</i>	<i>8.512</i>	<i>19.148</i>	<i>9.152</i>	<i>7.951</i>	<i>7.951</i>	<i>10</i>

	Stand ontwerp- begroting	Mutaties via NvW en amende- menten	Stand vastge- stelde begroting	Mutaties 1e suppletoire begroting	Stand 1e supple- toire begroting	Mutatie 2017	Mutatie 2018	Mutatie 2019	Mutatie 2020
waarvan onder andere:									
Nivel	5.636	0	5.636	337	5.973	10	10	10	10
Innovatie en zorgvernieu- wing	0	0	0	7.007	7.007	8.021	7.715	7.715	0
Jaar van de transparantie	5.000	0	5.000	0	5.000	0	0	0	0
<i>Opdrachten</i>	<i>344</i>	<i>0</i>	<i>344</i>	<i>150</i>	<i>494</i>	<i>150</i>	<i>150</i>	<i>150</i>	<i>150</i>
<i>Bijdragen aan agentschap- pen</i>	<i>3.791</i>	<i>0</i>	<i>3.791</i>	<i>-2.398</i>	<i>1.393</i>	<i>-2.071</i>	<i>-2.071</i>	<i>-2.071</i>	<i>-2.071</i>
waarvan onder andere:									
CIBG: toelating nieuwe zorgaanbieders	500	0	500	0	500	0	0	0	0
CIBG: Landelijk register Zorgaanbieders	1.411	0	1.411	-1.411	0	-1.411	-1.411	-1.411	-1.411
CIBG: Jaardocument Maatschappelijke Verant- woording	800	0	800	0	800	0	0	0	0
<i>Bijdragen aan ZBO's/RWT's</i>	<i>110.011</i>	<i>0</i>	<i>110.011</i>	<i>9.447</i>	<i>119.458</i>	<i>3.264</i>	<i>4.476</i>	<i>3.712</i>	<i>2.396</i>
waarvan onder andere:									
ZonMw: programmering	110.011	0	110.011	9.297	119.308	3.114	4.476	3.712	2.396
4. Inrichten uitvoeringsacti- viteiten	180.401	0	180.401	20.018	200.419	286	856	906	3.553
<i>Subsidies</i>	<i>26</i>	<i>0</i>	<i>26</i>	<i>0</i>	<i>26</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Uitvoering Wtgc	26	0	26	0	26	0	0	0	0
<i>Opdrachten</i>	<i>202</i>	<i>0</i>	<i>202</i>	<i>-35</i>	<i>167</i>	<i>-27</i>	<i>-27</i>	<i>-27</i>	<i>0</i>
waarvan onder andere:									
Uitvoering Wtgc	102	0	102	81	183	-27	-27	-27	0
<i>Bijdragen aan ZBO's/RWT's</i>	<i>178.173</i>	<i>0</i>	<i>178.173</i>	<i>22.053</i>	<i>200.226</i>	<i>2.813</i>	<i>3.383</i>	<i>3.433</i>	<i>3.553</i>
CAK	69.870	0	69.870	9.755	79.625	4.003	4.303	4.223	4.223
NZa	55.969	0	55.969	-90	55.879	-82	-81	-82	-82
Zorginstituut Nederland	48.503	0	48.503	13.719	62.222	-84	-81	-81	-82
CBZ	899	0	899	-899	0	-902	-901	-902	-902
CSZ	2.923	0	2.923	-432	2.500	-126	139	271	392
<i>Bijdragen aan andere begrotingshoofdstukken</i>	<i>2.000</i>	<i>0</i>	<i>2.000</i>	<i>-2.000</i>	<i>0</i>	<i>-2.500</i>	<i>-2.500</i>	<i>-2.500</i>	<i>0</i>
EZ: ACM	2.000	0	2.000	-2.000	0	-2.500	-2.500	-2.500	0
5. Zorg, welzijn en jeugdzorg op Caribisch Nederland	109.018	0	109.018	7.409	116.427	1.000	1.000	1.000	1.000
<i>Bekostiging</i>	<i>109.018</i>	<i>0</i>	<i>109.018</i>	<i>7.409</i>	<i>116.427</i>	<i>1.000</i>	<i>1.000</i>	<i>1.000</i>	<i>1.000</i>
Zorg en welzijn	109.018	0	109.018	7.409	116.427	1.000	1.000	1.000	1.000
6. Voorkomen oneigenlijk gebruik en aanpak fraude	3.482	0	3.482	1.718	5.200	1.418	468	468	468
<i>Subsidies</i>	<i>300</i>	<i>0</i>	<i>300</i>	<i>1.700</i>	<i>2.000</i>	<i>1.400</i>	<i>450</i>	<i>450</i>	<i>450</i>
<i>Opdrachten</i>	<i>3.182</i>	<i>0</i>	<i>3.182</i>	<i>18</i>	<i>3.200</i>	<i>18</i>	<i>18</i>	<i>18</i>	<i>18</i>
Ontvangsten	4.858	0	4.858	0	4.858	0	0	0	0

Toelichting mutaties 1^e suppletoire begroting

1. Positie cliënt

Opdrachten

Deze overboeking is bedoeld voor communicatiekosten, waaronder voor de NIX18 campagne.

2. Opleidingen, beroepenstructuur en arbeidsmarkt

Subsidies

Innovatie, beroepen en opleidingen

Dit betreft een technische herschikking van € 5.9 miljoen binnen het instrument subsidies.

Pensioenregeling UMC's

Deze post is opgehoogd met € 28,2 miljoen. Dit bedrag bestaat uit de volgende twee delen:

- Level playing field pensioenen UMC's d.m.v. sectoralisatie
De NFU en de Ministers van BZK, Financiën en VWS zijn overeengekomen om te bezien of een aparte sectorale pensioenregeling voor Universitair Medische Centra binnen het ABP kan worden gerealiseerd. Hiervoor is een reeks van € 17 miljoen gereserveerd.
- Compensatie herstelopslag UMC's
De UMC's krijgen in 2016 gedeeltelijke compensatie uit de loonbijstelling voor de -herstelopslag op de pensioenpremie die het ABP per 1 april heeft doorgevoerd. VWS vult deze compensatie aan waardoor de UMC's volledig worden gecompenseerd voor de herstelopslag in 2016 (€ 11,2 miljoen) en 2017 (€ 15,8 miljoen).

3. Kwaliteit, transparantie en kennisontwikkeling

Subsidies

Innovatie en Zorgvernieuwing

Met het tijdelijke programma Innovatie en Zorgvernieuwing wordt het innovatief vermogen van het stelsel van preventie, zorg en ondersteuning vergroot, zodat dit stelsel sneller en beter kan inspelen op ontwikkelingen in en wensen uit de samenleving. Het is noodzakelijk ook de komende jaren met de zorgsector tot een afgewogen agenda voor innovatie te komen. Het programma Innovatie & Zorgvernieuwing geeft innovatie al op een aantal onderdelen een duw in de rug, onder andere door het cofinancieren van het PGD, het investeren in een FastTrack-fonds en het verbreden van ParkinsonNet. Vanwege het kostenbesparende effect van de maatregelen op middellange termijn is het budget overgeheveld uit het Budgettair Kader Zorg (€ 7 miljoen).

Bijdragen aan ZBO's/RWT's

ZonMw: programmering

Dit betreft bijdragen aan ZonMw van in totaal € 9,3 miljoen voor de uitvoering van diverse programma's en onderzoeken. De belangrijkste mutaties betreffen de overboekingen vanuit artikel 6 voor de Sportimpuls

tranche 2016 (€ 6,5 miljoen), het programma sportblessurepreventie (€ 0,6 miljoen) en de kennis en innovatieagenda sport (€ 1 miljoen).

4. Inrichten uitvoeringsactiviteiten

Bijdragen aan ZBO's/RWT's

CAK

Dit betreft bijdragen aan het CAK van in totaal € 9,8 miljoen voor diverse uitvoeringskosten. De belangrijkste mutaties betreffen een overboeking van artikel 4 voor de uitvoeringskosten van het CAK voor onverzekerbare vreemdelingen en de bijdrage in de kosten voor de overheveling van de burgerregelingen (€ 1,8 miljoen). Daarnaast is voor hogere uitvoeringskosten van de gewijzigde wettelijke regelingen door het CAK extra budget toegevoegd (€ 5,8 miljoen). De hogere uitvoeringskosten hebben betrekking op het invoeren van nieuwe taken en de afwikkeling van de CER en de Wtcg (waar in het beschikbare kader geen budgetten meer voor zijn opgenomen).

Tot slot is er van artikel 5 Jeugd een overboeking verwerkt voor de uitvoeringskosten op het gebied van de Jeugdwet (€ 1,6 miljoen).

Zorginstituut Nederland

Dit betreft bijdragen aan het ZiNL van in totaal € 13,7 miljoen voor diverse uitvoeringskosten. De belangrijkste mutaties betreffen een overboeking van artikel 2 Curatieve zorg in verband met de uitvoeringskosten doorlichting pakket, de voorwaardelijke toelating en de uitvoeringskosten Nationaal Contactpunt (€ 5 miljoen). Daarnaast is er een overboeking van artikel 2 Curatieve zorg verwerkt die samenhangt met de bijdrage aan het Zorginstituut Nederland voor de uitvoeringskosten wanbetalers en de uitvoeringskosten terugdringen onverzekerden (€ 7,6 miljoen).

Bijdragen aan andere begrotingshoofdstukken

EZ: ACM

Dit betreft een overboeking naar het Ministerie van Economische Zaken van € 2 miljoen voor het sectorspecifieke markttoezicht (de zorgfusietoets en het instrument van de Aanmerkelijke macht, AMM).

5. Zorg, welzijn en jeugdzorg op Caribisch Nederland

Bekostiging

Zorg en welzijn

De zorgkosten op Caribisch Nederland stijgen door een ongunstige wisselkoers. Het gaat hierbij onder andere om de doorwerking op het budget (jeugd)zorguitgaven Caribisch Nederland (€ 6,4 miljoen). Daarnaast is € 1 miljoen overgeheveld naar artikel 4 Zorgbreed beleid voor de jeugdzorg op de BES-eilanden.

6. Voorkomen oneigenlijk gebruik en aanpak fraude

In de begroting 2016 is structureel € 1,2 miljoen extra beschikbaar gesteld voor de strafrechtelijke handhaving in de zorg. Deze middelen worden in de eerste supplettoire begroting 2016 ten behoeve van de Inspectie SZW en het Openbaar Ministerie (OM) overgeboekt naar de begrotingen van respectievelijk de Ministeries van SZW en Veiligheid en Justitie. In

december 2015 (TK 28 828, nr. 225) is naar aanleiding van signalen van de Inspectie SZW vanaf 2016 nog eens € 1,2 miljoen extra beschikbaar gekomen ten behoeve van de strafrechtelijke handhaving. Deze middelen zijn in de eerste suppletore begroting 2016 verwerkt. Tevens zijn middelen geraamd voor de inrichting van het doorontwikkeld centraal meldpunt zorgfraude.

Artikel 5 Jeugd

Budgettaire gevolgen van beleid Artikel 5 Jeugd.

Begrotingsuitgaven (bedragen x € 1.000)

	Stand ontwerp-begroting	Mutaties via NvW en amendementen	Stand vastgestelde begroting	Mutaties 1e suppletore begroting	Stand 1e suppletore begroting	Mutatie 2017	Mutatie 2018	Mutatie 2019	Mutatie 2020
Verplichtingen	126.154	0	126.154	84.977	211.131	- 6.909	- 5.780	- 4.667	- 3.000
Uitgaven	126.154	0	126.154	84.977	211.131	- 6.909	- 5.780	- 4.667	- 3.000
Waarvan juridisch verplicht (%)	51%								
1. Laagdrempelige ondersteuning bij het opvoeden en opgroeien	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2. Noodzakelijke en passende zorg	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3. Effectief en efficiënt werkend jeugdstelsel	126.154	0	126.154	84.977	211.131	- 6.909	- 5.780	- 4.667	- 3.000
<i>Subsidies</i>	<i>112.345</i>	<i>0</i>	<i>112.345</i>	<i>87.850</i>	<i>200.195</i>	<i>- 5.909</i>	<i>- 4.947</i>	<i>- 4.000</i>	<i>- 3.000</i>
Schippersinternaten	22.484	0	22.484	0	22.484	0	0	0	0
Participatie	1.932	0	1.932	- 190	1.742	91	53	0	0
Kennis en beleidsinformatie	6.076	0	6.076	0	6.076	0	0	0	0
Kindermishandeling	1.816	0	1.816	334	2.150	0	0	0	0
Jeugdhulp	20.026	0	20.026	14.706	34.732	- 6.000	- 5.000	- 4.000	- 3.000
Transitie jeugd	60.011	0	60.011	73.000	133.011	0	0	0	0
<i>Opdrachten</i>	<i>12.374</i>	<i>0</i>	<i>12.374</i>	<i>- 2.873</i>	<i>9.501</i>	<i>- 1.000</i>	<i>- 833</i>	<i>- 667</i>	<i>0</i>
Kennis en beleidsinformatie	1.737	0	1.737	104	1.841	0	0	0	0
Kindermishandeling	1.668	0	1.668	165	1.833	0	0	0	0
Jeugdhulp	4.504	0	4.504	- 1.891	2.613	- 1.000	- 833	- 667	0
Transitie jeugd	4.465	0	4.465	- 1.072	3.393	0	0	0	0
<i>Bijdragen aan agentschappen</i>	<i>1.232</i>	<i>0</i>	<i>1.232</i>	<i>0</i>	<i>1.232</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Bijdragen aan andere begrotingshoofdstukken</i>	<i>203</i>	<i>0</i>	<i>203</i>	<i>0</i>	<i>203</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
OCW: Onderwijskosten	203	0	203	0	203	0	0	0	0
JeugdzorgPlus en kijkwijzer	203	0	203	0	203	0	0	0	0
Ontvangsten	82.508	0	82.508	0	82.508	0	0	0	0
waarvan onder andere:									
Laagdrempelige ondersteuning opvoeden en opgroeien	4.423	0	4.423	0	4.423	0	0	0	0
Effectief en efficiënt werkend jeugdstelsel	78.000	0	78.000	0	78.000	0	0	0	0
Noodzakelijke en passende zorg	85	0	85	0	85	0	0	0	0

Toelichting mutaties 1^e suppletoire begroting

3. Effectief en efficiënt werkend jeugdstelsel

Subsidies

Jeugdhulp

Per 1 januari 2016 is de regeling huisvestingslasten jeugdzorgPlus van kracht. In deze regeling is de normatieve huisvestingscomponent vastgesteld op € 16.000. Op basis van bezetting, ontvangen gesloten jeugdzorginstellingen een subsidie ter dekking van de kapitaallasten in verband met de huisvesting. Er is ruimte in deze subsidie voor projectsubsidies voor de jeugdzorginstellingen die met hun kapitaallasten boven de € 16.000 uitkomen. Door deze ruimte in zijn geheel in 2016 te benutten, kunnen projecten worden opgezet om de huisvestingslasten te uniformeren (€ 14,7 miljoen). De middelen kunnen worden gedekt door middel van een kasschuif uit latere jaren.

Transitie jeugd

De subsidies die worden verstrekt op grond van de subsidieregeling bijzondere transitiekosten Jeugd zijn in 2015 lager uitgevallen dan geraamd. Er zijn minder instellingen dan verwacht in de financiële problemen gekomen. Op grond van het overgangsrecht is er in het eerste transitiejaar continuïteit van zorg geboden. Hierdoor is de achteruitgang in het aantal cliënten beperkt gebleven. Dit overgangsrecht is in 2016 niet meer van toepassing en daarmee neemt de contracteervrijheid voor de gemeenten toe. Ook hebben de instellingen in 2015 ingeteerd op hun eigen vermogen en bestemmingsreserves. Dit leidt tot de verwachting dat vanaf 2016 meer instellingen in de problemen zullen komen en er zodoende een groter beroep op de subsidieregeling gedaan zal worden. De middelen die in 2015 niet tot besteding zijn gekomen, zijn doorgeschoven naar 2016 (€ 73 miljoen).

Artikel 6 Sport en bewegen

Budgettaire gevolgen van beleid Artikel 6 Sport en bewegen.

Begrotingsuitgaven (bedragen x € 1.000)

	Stand ontwerp-begroting	Mutaties via NvW en amendementen	Stand vastgestelde begroting	Mutaties 1e suppletoire begroting	Stand 1e suppletoire begroting	Mutatie 2017	Mutatie 2018	Mutatie 2019	Mutatie 2020
Verplichtingen	106.757	0	106.757	- 64.485	42.272	- 9.143	- 2.852	- 1.407	- 846
Uitgaven	128.813	0	128.813	- 63.015	65.798	- 3.428	- 852	- 1.407	- 846
Waarvan juridisch verplicht (%)	96%								
1. Passend sport- en beweegaanbod	79.648	- 550	79.098	- 59.513	19.585	- 2.428	148	- 407	154
<i>Subsidies</i>	<i>23.141</i>	<i>- 550</i>	<i>22.591</i>	<i>- 6.972</i>	<i>15.619</i>	<i>- 2.428</i>	<i>148</i>	<i>- 407</i>	<i>154</i>
Gehandicaptensport	1.824	300	2.124	- 250	1.874	0	0	0	0
Verantwoord sporten en bewegen	929	0	929	- 795	134	- 650	- 650	- 650	- 321
Sport en bewegen in de buurt	12.935	- 850	12.085	- 5.732	6.353	- 1.778	798	243	475
Stimuleren van een veiliger sportklimaat	7.453	0	7.453	- 195	7.258	0	0	0	0
<i>Bekostiging</i>	<i>3.000</i>	<i>0</i>	<i>3.000</i>	<i>600</i>	<i>3.600</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>

	Stand ontwerp-begroting	Mutaties via NvW en amendementen	Stand vastgestelde begroting	Mutaties 1e suppletoire begroting	Stand 1e suppletoire begroting	Mutatie 2017	Mutatie 2018	Mutatie 2019	Mutatie 2020
Compensatie van betaalde energiebelasting	0	0	0	600	600	0	0	0	0
Energiebesparing en duurzame energie	3.000	0	3.000	0	3.000	0	0	0	0
<i>Opdrachten</i>	0	0	0	203	203	0	0	0	0
Sport en bewegen in de buurt	0	0	0	203	203	0	0	0	0
<i>Bijdragen aan medeoverheden</i>	53.507	0	53.507	- 53.344	163	0	0	0	0
Sport en bewegen in de buurt	47.108	0	47.108	- 47.098	10	0	0	0	0
Energiebesparing en duurzame energie	6.399	0	6.399	- 6.246	153	0	0	0	0
2. Uitblinken in sport	39.513	750	40.263	- 1.940	38.323	0	0	0	0
<i>Subsidies</i>	27.278	750	28.028	- 1.940	26.088	0	0	0	0
Topsportevenementen	7.033	0	7.033	- 2.650	4.383	0	0	0	0
Topsportprogramma's	18.758	750	19.508	560	20.068	0	0	0	0
Dopingbestrijding	1.487	0	1.487	150	1.637	0	0	0	0
<i>Inkomensoverdrachten</i>	12.055	0	12.055	0	12.055	0	0	0	0
Stipendiumregeling	12.055	0	12.055	0	12.055	0	0	0	0
<i>Bijdragen aan (inter)nationale organisaties</i>	180	0	180	0	180	0	0	0	0
Dopingbestrijding	180	0	180	0	180	0	0	0	0
3. Borgen van innovatie, kennisontwikkeling en kennisdeling	9.652	- 200	9.452	- 1.562	7.890	- 1.000	- 1.000	- 1.000	- 1.000
<i>Subsidies</i>	9.287	0	9.287	- 1.487	7.800	- 1.000	- 1.000	- 1.000	- 1.000
Kennis als fundament	9.287	0	9.287	- 1.487	7.800	- 1.000	- 1.000	- 1.000	- 1.000
<i>Opdrachten</i>	303	- 200	103	- 75	28	0	0	0	0
Kennis als fundament	303	- 200	103	- 75	28	0	0	0	0
<i>Bijdragen aan (inter)nationale organisaties</i>	62	0	62	0	62	0	0	0	0
Ontvangsten	740	0	740	0	740	0	0	0	0

Toelichting mutaties 1^e suppletoire begroting

1. Passend sport- en beweegaanbod

Subsidies

Sport en bewegen in de buurt

Voor de Sportimpuls tranche 2016, uitgevoerd door ZonMw, zijn de middelen overgeboekt naar artikel 4 Zorgbreed beleid, omdat via dit artikel ZonMw wordt gefinancierd (€ 6,5 miljoen). Het betreft middelen voor projecten op het terrein van Sport en Bewegen in de Buurt (reguliere Sportimpuls, Kinderen Sportief op Gewicht (KSG) en de Jeugd in lage inkomensbuurten (JILIB)).

Tot slot heeft het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid naar aanleiding van een ingediend amendement bij de begrotingsbehandeling SZW voor 2016 en 2017 jaarlijks € 2,5 miljoen beschikbaar gesteld om

kinderen te helpen met een sportlidmaatschap (TK 34 300 XV, nr. 17). Deze middelen zijn door SZW voor dit doel overgeboekt naar de begroting van VWS en zal worden toegevoegd aan het Jeugd Sport Fonds.

Bijdragen aan medeoverheden

Sport en bewegen in de buurt

Voor 2016 hebben 373 gemeenten een aanvraag ingediend voor de Brede impuls combinatiefuncties (Buurtsportcoaches). Gemeenten willen hiermee 2.899,7 fte realiseren in 2016. VWS en OCW dragen hiertoe gezamenlijk € 58,0 miljoen (40%) bij en de gemeenten dragen zorg voor de organisatie van 60% cofinanciering. Voor 2016 heeft VWS een bedrag van € 47,1 miljoen overgeboekt naar het Gemeentefonds.

Energiebesparing en duurzame energie (RVO)

Voor de bijdrage aan RVO voor het uitvoeren van de regeling energiebesparende maatregelen en duurzame energie in de sport is het budget overgeboekt naar het Ministerie van Economische Zaken (€ 6,2 miljoen).

2. Uitblinken in sport

Subsidies

Dit betreft grotendeels een eenmalige bijdrage aan de provincie Gelderland van € 2,5 miljoen in de vorm van een decentralisatie-uitkering voor het organiseren van de Big Start van de Giro d'Italia 2016.

Artikel 7 Oorlogsgetroffenen en Herinnering WO II

Budgettaire gevolgen van beleid Artikel 7 Oorlogsgetroffenen en Herinnering WOII.

Begrotingsuitgaven (bedragen x € 1.000)

	Stand ontwerp-begroting	Mutaties via NvW en amendementen	Stand vastgestelde begroting	Mutaties 1e suppletoire begroting	Stand 1e suppletoire begroting	Mutatie 2017	Mutatie 2018	Mutatie 2019	Mutatie 2020
Verplichtingen	290.109	0	290.109	- 249.208	40.901	0	0	0	0
Uitgaven	290.109	0	290.109	20.000	310.109	0	0	0	0
Waarvan juridisch verplicht (%)	99%								
1. De zorg- en dienstverlening aan verzetsdeelnemers en oorlogsgetroffenen WOII en de herinnering aan WO II	20.260	0	20.260	- 3.300	16.960	0	0	0	0
<i>Subsidies</i>	<i>19.460</i>	<i>0</i>	<i>19.460</i>	<i>- 3.300</i>	<i>16.160</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
waarvan onder andere:									
Nationaal Comité 4 en 5 mei	5.486	0	5.486	0	5.486	0	0	0	0
Nationale herinneringscentra	1.848	0	1.848	0	1.848	0	0	0	0
Zorg- en dienstverlening	7.667	0	7.667	- 2.300	5.367	0	0	0	0
<i>Bekostiging</i>	<i>400</i>	<i>0</i>	<i>400</i>	<i>0</i>	<i>400</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Opdrachten</i>	<i>400</i>	<i>0</i>	<i>400</i>	<i>0</i>	<i>400</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
2. Pensioenen en uitkeringen voor verzetsdeelnemers en oorlogsgetroffenen WO II	269.849	0	269.849	23.300	293.149	0	0	0	0

	Stand ontwerp-begroting	Mutaties via NvW en amendementen	Stand vastgestelde begroting	Mutaties 1e suppletoire begroting	Stand 1e suppletoire begroting	Mutatie 2017	Mutatie 2018	Mutatie 2019	Mutatie 2020
<i>Inkomensoverdrachten</i>	254.922	0	254.922	23.400	278.322	0	0	0	0
waarvan onder andere:									
Wuv vervolgingsslachtoffers	148.200	0	148.200	4.400	152.600	0	0	0	0
Wet uitkering burger oorlogsgetroffenen	65.800	0	65.800	0	65.800	0	0	0	0
Wbp via Stichting 1940-1945	36.200	0	36.200	0	36.200	0	0	0	0
Backpay	0	0	0	19.000	19.000	0	0	0	0
<i>Bijdragen aan ZBO's/RWT's</i>	14.927	0	14.927	- 100	14.827	0	0	0	0
waarvan onder andere:									
SVB	10.800	0	10.800	- 100	10.700	0	0	0	0
PUR	2.900	0	2.900	0	2.900	0	0	0	0
Stichting Administratie Indonesische Pensioenen	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ontvangsten	901	0	901	0	901	0	0	0	0

Toelichting mutaties 1^e suppletoire begroting

1. De zorg- en dienstverlening aan verzetsdeelnemers en oorlogsgetroffenen WOII en de herinnering aan WOII

Subsidies

Zorg- en dienstverlening

Voor de betaling van de pensioenen en uitkeringen aan de verzetsdeelnemers en oorlogsgetroffenen WO II door de SVB, op grond van de wetten en regelingen voor verzetsdeelnemers en oorlogsgetroffenen, is budget overgeheveld naar artikelonderdeel 2 inkomensoverdrachten.

2. Pensioenen en uitkeringen voor verzetsdeelnemers en oorlogsgetroffenen WOII

Inkomensoverdrachten.

Backpay

De bij Najaarsnota beschikbaar gestelde middelen in het kader van de Backpay zijn in 2015 niet tot besteding gekomen. De betalingen vinden plaats in 2016.

Artikel 8 Tegemoetkoming specifieke kosten

Budgettaire gevolgen van beleid Artikel 8 Tegemoetkoming specifieke kosten.

Begrotingsuitgaven (bedragen x € 1.000)

	Stand ontwerp-begroting	Mutaties via NvW en amendementen	Stand vastgestelde begroting	Mutaties 1e suppletoire begroting	Stand 1e suppletoire begroting	Mutatie 2017	Mutatie 2018	Mutatie 2019	Mutatie 2020
Verplichtingen	4.432.332	0	4.432.332	- 27.245	4.405.087	- 317.476	- 188.242	- 189.857	- 97.795
Uitgaven	4.432.332	0	4.432.332	- 27.245	4.405.087	- 317.476	- 188.242	- 189.857	- 97.795
Waarvan juridisch verplicht	100%								

	Stand ontwerp-begroting	Mutaties via NvW en amendementen	Stand vastgestelde begroting	Mutaties 1e suppletoire begroting	Stand 1e suppletoire begroting	Mutatie 2017	Mutatie 2018	Mutatie 2019	Mutatie 2020
<i>Inkomensoverdrachten</i>	4.432.332	0	4.432.332	- 27.245	4.405.087	- 317.476	- 188.242	- 189.857	- 97.795
1. Zorgtoeslag	4.383.295	0	4.383.295	- 27.245	4.356.050	- 317.476	- 188.242	- 189.857	- 97.795
2. Wet tegemoetkoming chronisch zieken en gehandicapten (Wtcg)	7.738	0	7.738	0	7.738	0	0	0	0
3. Tegemoetkoming specifieke zorgkosten	41.299	0	41.299	0	41.299	0	0	0	0
Ontvangsten	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Toelichting mutaties 1^e suppletoire begroting

Inkomensoverdrachten

Zorgtoeslag

De uitgavenraming van de zorgtoeslag is op basis van het Centraal Economisch Plan (CEP) van het Centraal Planbureau (CPB) neerwaarts bijgesteld (€ 27,2 miljoen). Door de lagere vaststelling van de standaardpremie valt de zorgtoeslag circa € 75 miljoen lager uit. Overige bijstellingen (ontwikkeling inkomens, kaspatroon) leiden tot een opwaartse bijstelling van circa € 50 miljoen.

4. De niet-beleidsartikelen

Artikel 9 Algemeen

Budgettaire gevolgen van beleid Artikel 9 Algemeen.

Begrotingsuitgaven (bedragen x € 1.000)

	Stand ontwerp-begroting	Mutaties via NvW en amendementen	Stand vastgestelde begroting	Mutaties 1e suppletoire begroting	Stand 1e suppletoire begroting	Mutatie 2017	Mutatie 2018	Mutatie 2019	Mutatie 2020
Verplichtingen	27.336	0	27.336	2.354	29.690	0	0	0	0
Uitgaven	27.336	0	27.336	2.354	29.690	0	0	0	0
1. Internationale samenwerking	5.127	0	5.127	1.607	6.734	0	0	0	0
<i>Opdrachten</i>	0	0	0	1.932	1.932	0	0	0	0
<i>Bijdrage aan (inter)nationale organisaties waarvan onder andere: World Health Organization</i>	5.127	0	5.127	- 325	4.802	0	0	0	0
<i>Bijdrage aan agentschappen</i>	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2. Verzameluitkering VWS	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Verzameluitkering Sport	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Verzameluitkering Jeugd	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Verzameluitkering Langdurige Zorg	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3. Eigenaarsbijdrage RIVM	22.209	0	22.209	747	22.956	0	0	0	0

	Stand ontwerp-begroting	Mutaties via NvW en amendementen	Stand vastgestelde begroting	Mutaties 1e suppletoire begroting	Stand 1e suppletoire begroting	Mutatie 2017	Mutatie 2018	Mutatie 2019	Mutatie 2020
<i>Bekostiging</i>	22.209	0	22.209	747	22.956	0	0	0	0
waarvan onder andere: Eigenaarsbijdrage RIVM	22.209	0	22.209	747	22.956	0	0	0	0
4. Begrotingsreserve									
achterborg WFZ-garanties	0	0	0	0	0	0	0	0	0
<i>Garanties</i>	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ontvangsten	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Artikel 10 Apparaatsuitgaven

Budgettaire gevolgen van beleid Artikel 10 Apparaatsuitgaven.

Apparaatsuitgaven (bedragen x € 1.000)

	Stand ontwerp-begroting	Mutaties via NvW en amendementen	Stand vastgestelde begroting	Mutaties 1e suppletoire begroting	Stand 1e suppletoire begroting	Mutatie 2017	Mutatie 2018	Mutatie 2019	Mutatie 2020
Verplichtingen	249.153	0	249.153	39.556	288.709	16.307	10.240	11.870	7.889
Uitgaven	249.168	0	249.168	39.582	288.750	16.334	10.240	11.870	7.889
– Personele uitgaven	190.968	0	190.968	28.199	219.167	16.663	14.379	16.791	12.946
<i>waarvan eigen personeel</i>	184.450	0	184.450	16.474	200.924	15.058	14.518	17.095	13.275
<i>waarvan externe inhuur</i>	3.590	0	3.590	12.308	15.898	2.188	444	279	254
<i>waarvan overige personele uitgaven</i>	2.928	0	2.928	– 583	2.345	– 583	– 583	– 583	– 583
– Materiële uitgaven	58.200	0	58.200	11.383	69.583	– 329	– 4.139	– 4.921	– 5.057
<i>waarvan ICT</i>	5.960	0	5.960	4.132	10.092	65	– 114	– 1.355	– 1.355
<i>waarvan bijdrage SSO's</i>	34.550	0	34.550	– 3.694	30.856	– 5.950	– 5.847	– 5.818	– 5.808
<i>waarvan overige materiële uitgaven</i>	17.690	0	17.690	10.945	28.635	5.556	1.822	2.252	2.106
Ontvangsten	5.357	0	5.357	19.024	24.381	1.374	1.322	1.276	1.172

Nadere uitsplitsing apparaatsuitgaven (bedragen x € 1.000)

	Stand ontwerp-begroting	Mutaties via NvW en amendementen	Stand vastgestelde begroting	Mutaties 1e suppletoire begroting	Stand 1e suppletoire begroting	Mutatie 2017	Mutatie 2018	Mutatie 2019	Mutatie 2020
Totaal apparaatsuitgaven									
Ministerie van VWS	249.168	0	249.168	39.582	288.750	16.334	10.240	11.870	7.889
Personele uitgaven kerndepartement	120.157	0	120.157	25.091	145.248	12.314	10.066	12.477	9.266
<i>waarvan eigen personeel</i>	115.051	0	115.051	16.861	131.912	10.709	10.205	12.781	9.595
<i>waarvan externe inhuur</i>	2.892	0	2.892	8.813	11.705	2.188	444	279	254
<i>waarvan overige personele uitgaven</i>	2.214	0	2.214	– 583	1.631	– 583	– 583	– 583	– 583
Materiële uitgaven kerndepartement	39.909	0	39.909	7.379	47.288	– 1.908	– 5.650	– 6.432	– 6.568
<i>waarvan ICT</i>	3.575	0	3.575	2.651	6.226	– 1.514	– 1.625	– 2.866	– 2.866
<i>waarvan bijdrage SSO's</i>	29.450	0	29.450	– 2.874	26.576	– 5.950	– 5.847	– 5.818	– 5.808
<i>waarvan overige materiële uitgaven</i>	6.884	0	6.884	7.602	14.486	5.556	1.822	2.252	2.106
Personele uitgaven inspecties	60.621	0	60.621	535	61.156	1.140	1.140	1.134	500

	Stand ontwerp-begroting	Mutaties via NvW en amendementen	Stand vastgestelde begroting	Mutaties 1e suppletoire begroting	Stand 1e suppletoire begroting	Mutatie 2017	Mutatie 2018	Mutatie 2019	Mutatie 2020
<i>waarvan eigen personeel</i>	59.402	0	59.402	- 2.960	56.442	1.140	1.140	1.134	500
<i>waarvan externe inhuur</i>	505	0	505	3.495	4.000	0	0	0	0
<i>waarvan overige personele uitgaven</i>	714	0	714	0	714	0	0	0	0
Materiële uitgaven inspecties	15.582	0	15.582	3.016	18.598	1.411	1.411	1.411	1.411
<i>waarvan ICT</i>	2.150	0	2.150	911	3.061	1.411	1.411	1.411	1.411
<i>waarvan bijdrage SSO's</i>	5.020	0	5.020	- 820	4.200	0	0	0	0
<i>waarvan overige materiële uitgaven</i>	8.412	0	8.412	2.925	11.337	0	0	0	0
Personele uitgaven SCP en raden	10.190	0	10.190	2.573	12.763	3.209	3.173	3.180	3.180
<i>waarvan eigen personeel</i>	9.997	0	9.997	2.573	12.570	3.209	3.173	3.180	3.180
<i>waarvan externe inhuur</i>	193	0	193	0	193	0	0	0	0
<i>waarvan overige personele uitgaven</i>	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Materiële uitgaven SCP en raden	2.709	0	2.709	988	3.697	168	100	100	100
<i>waarvan ICT</i>	235	0	235	570	805	168	100	100	100
<i>waarvan bijdrage SSO's</i>	80	0	80	0	80	0	0	0	0
<i>waarvan overige materiële uitgaven</i>	2.394	0	2.394	418	2.812	0	0	0	0

Toelichting mutaties 1^e suppletoire begroting

1. Personele uitgaven kerndepartement

Bij de eerste suppletoire begroting heeft er per saldo een mutatie van circa € 25,1 miljoen plaatsgevonden op personele uitgaven kerndepartement. Hiervan heeft ongeveer de helft (€ 12,2 miljoen) betrekking op de Projectdirectie Anthonie van Leeuwenhoekterrein (PD ALt). Hier tegenover staan ook gelijke ontvangsten op de begroting. Daarnaast vindt er een gerichte intensivering (€ 2 miljoen in 2016 en € 3 miljoen structureel) plaats op de CIO-office en I-functie binnen VWS. Hierdoor kan er op het gebied van de I-functie beter invulling gegeven worden aan de ondersteuning van beleidsontwikkeling.

Andere grote mutaties betreffen:

- Incidenteel € 1,4 miljoen hogere uitgaven voor Caribisch Nederland door de lage wisselkoers van de euro ten opzichte van de dollar.
- Uitbreiding van het aantal traineeplaatsen (o.a. ICT-trainees) binnen het VWS-concern. Hiervoor wordt € 0,2 miljoen vrijgemaakt in 2016 tot oplopend € 1 miljoen structureel.
- € 1,2 miljoen voor het verlengen van de tijdelijke extra inzet op fraudebestrijding en rechtmatige zorg.
- € 6,8 miljoen voor een structurele intensivering op ICT middelen.
- Een kasschuif van € 2,7 miljoen bij het project RSV (Respiratoir Syncytieel Virus) naar het jaar 2019.

2. Materiële uitgaven kerndepartement

De budgetten voor materiële uitgaven van het kerndepartement worden per saldo met € 7,4 miljoen verhoogd. Hiervan heeft € 3,7 miljoen betrekking op Intravacc als onderdeel van de Projectdirectie Anthonie van Leeuwenhoekterrein (PD ALt). Daarnaast wordt er € 1,9 miljoen beschikbaar gesteld voor het pgb-ketenbureau dat is opgericht om te

zorgen voor een zo stabiel mogelijk systeem van trekkingsrechten. Ook is € 2,8 miljoen benodigd voor facilitaire en huisvestingskosten als gevolg van de verhuizing en wijzigingen in het Rijkshuisvestingsstelsel.

3. Personele en materiële uitgaven inspecties

Bij de eerste suppletoire begroting heeft er per saldo een mutatie van circa € 0,5 miljoen plaatsgevonden op de personele uitgaven. Het budget voor materiële uitgaven is met € 3 miljoen bijgesteld. Hier heeft € 1,4 miljoen betrekking op middelen voor de IGZ als regievoerder op het Landelijk Register Zorgaanbieders (LRZa). Daarnaast hebben er enkele technische mutaties plaatsgevonden tussen de verschillende instrumenten.

4. Personele en materiële uitgaven SCP en raden

Voor het SCP worden structureel extra middelen beschikbaar gesteld door middel van herprioritering binnen de bestaande onderzoeksbudgetten. Hierdoor is de onafhankelijkheid en continuïteit van het SCP beter geborgd. Door middel van een ingroeimodel wordt in 2016 € 1,5 miljoen toegevoegd aan de vaste begroting van het SCP; vanaf 2017 € 2,9 miljoen.

Ontvangsten

Bij het jaarverslag over 2015 is gebleken dat het eigen vermogen van het aCBG hoger was dan toegestaan conform de regeling agentschappen. Dit is gecorrigeerd door een afroaming van het eigen vermogen (€ 4,9 miljoen). Daarnaast zijn er ontvangsten voor de projectdirectie Anthonie van Leeuwenhoekterrein (PD ALt) van € 12,2 miljoen.

Artikel 11 Nominaal en onvoorzien

Budgettaire gevolgen van beleid Artikel 11 Nominaal en onvoorzien.

Begrotingsuitgaven (bedragen x € 1.000)

	Stand ontwerp-begroting	Mutaties via NvW en amendementen	Stand vastgestelde begroting	Mutaties 1e suppletoire begroting	Stand 1e suppletoire begroting	Mutatie 2017	Mutatie 2018	Mutatie 2019	Mutatie 2020
Verplichtingen	- 14.967	0	- 14.967	2.201	- 12.766	- 4.500	- 830	- 2.134	- 918
Uitgaven	- 15.009	0	- 15.009	2.201	- 12.808	- 4.500	- 830	- 2.134	- 918
1. Loonbijstelling	673	0	673	34.248	34.921	32.708	31.801	31.999	31.933
2. Prijsbijstelling	1.715	0	1.715	4.388	6.103	4.319	4.241	4.268	4.264
3. Onvoorzien	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4. Taakstelling	- 17.397	0	- 17.397	- 36.435	- 53.832	- 41.527	- 36.872	- 38.401	- 37.115
Ontvangsten	5.000	0	5.000	0	5.000	0	0	0	0

Toelichting mutaties 1^e suppletoire begroting

Uitgaven

1. Loonbijstelling

Deze mutatie betreft de toevoeging van de loonbijstelling tranche 2016 (€ 36,4 miljoen). Niet benodigde loonbijstelling tranche 2015 (€ 0,7 miljoen) en prijsbijstelling tranche 2015 (€ 1,5 miljoen) is ingezet ter dekking van VWS-brede problematiek.

2. Prijsbijstelling

Deze mutatie betreft de toevoeging van de prijsbijstelling tranche 2016 (€ 4,4 miljoen).

4. Taakstelling

Dit betreft het saldo van diverse mutaties, waaronder het ophogen van de taakstellende onderuitputting in verband met het VWS-aandeel in de ruilvoetproblematiek op het kader Rijksbegroting in enge zin (– € 33 miljoen). Daarnaast worden bij de invulling van de P&M-taakstelling Rutte/Asscher gereserveerde middelen ingezet voor diverse APK-knelpunten (– € 3,9 miljoen). Voor het eID is € 1,7 miljoen overgeboekt naar het Ministerie van BZK (– € 1,7 miljoen). Voor migratieproblematiek gemeenten zijn vanuit het BKZ middelen overgeboekt naar de VWS-begroting (€ 3 miljoen).

5. Financieel Beeld Zorg

1. Inleiding

In de 1^e suppletoire begroting 2016 worden de budgettaire ontwikkelingen voor 2016 vanaf de ontwerpbegroting 2016 binnen de Zorgverzekeringswet (Zvw), de Wet langdurige zorg (Wlz) en de begrotingsgefinancierde BKZ-uitgaven afzonderlijk toegelicht.

Deze paragraaf geeft een actueel beeld van de uitgaven onder het Budgettair Kader Zorg (BKZ). Naast de doorwerking van de voorlopige zorguitgaven 2015 (zoals gepresenteerd in het jaarverslag 2015, dat op 18 mei is verschenen), geeft deze paragraaf de mutaties weer die voortkomen uit in gang gezet beleid en onvermijdelijke knelpunten die voor 2016 worden voorzien.

Dit deel van de 1^e suppletoire begroting 2016 bestaat uit de volgende paragrafen:

1. Inleiding
2. Ontwikkeling van het Budgettair Kader Zorg en de netto-BKZ-uitgaven 2016
3. Ontwikkeling van de BKZ-uitgaven en -ontvangsten 2016
  - 3.1. Verticale ontwikkeling van de totale BKZ-uitgaven en -ontvangsten 2016
  - 3.2. Verticale ontwikkeling van de Zvw-uitgaven en -ontvangsten 2016
  - 3.3. Verticale ontwikkeling van de Wlz-uitgaven en -ontvangsten 2016
  - 3.4. Verticale ontwikkeling begrotingsgefinancierde BKZ-uitgaven en -ontvangsten 2016
4. Mutaties per sector
5. Verdieping in de BKZ-sectoren
  - 5.1. Zorgverzekeringswet (Zvw)
  - 5.2. Wet langdurige zorg (Wlz)

2. Ontwikkeling van het Budgettair Kader Zorg en de netto-BKZ-uitgaven 2016

Het Budgettair Kader Zorg legt aan het begin van de kabinetsperiode de genormeerde ontwikkeling van de collectieve zorguitgaven vast voor elk van de komende vier jaren. Gedurende de kabinetsperiode wordt het kader aangepast voor de jaarlijkse prijsstijging. Hiervoor wordt de CPB-raming van de prijsindex van de nationale bestedingen (pNB) gebruikt.

Het BKZ is bij de start van het kabinet-Rutte-Asscher voor de periode 2013–2017 vastgesteld bij Startnota (TK 33 400, nr. 18). Op deze stand zijn de maatregelen uit het aanvullend beleidspakket en de macro-economische doorwerking conform de laatste inzichten van het CPB verwerkt. Bij de start zijn de uitgavenkaders herijkt en is de stand ontwerpbegroting 2013 (TK 33 400-XVI, nr. 1 en 33 400-XVI, nr. 2) als uitgangspunt genomen.

Na de Startnota zijn de uitgavenkaders opnieuw herijkt en is de stand ontwerpbegroting 2014 (TK 33 750-XVI, nr. 1 en 33 750-XVI, nr. 2) als uitgangspunt genomen. Voor het BKZ betekende dit neerwaartse aanpassing voor het jaar 2016 met € 558 miljoen.

Tabel 1 laat de ontwikkeling zien van het BKZ en de stand van de netto-BKZ-uitgaven in de 1^e suppletoire begroting 2016.

Tabel 1 Ontwikkeling van het BKZ en de netto-BKZ-uitgaven 2016 (bedragen x € 1 miljoen)¹

	2016
BKZ stand ontwerpbegroting 2016	68.564
Prijs nationale bestedingen (pNB)	– 543
IJklijnmutaties	– 73
Bijstelling BKZ	– 615
BKZ stand 1^e suppletoire 2016	67.948
Netto-BKZ-uitgaven stand 1^e suppletoire 2016	67.169
Onderschrijding BKZ	– 779

¹ Als gevolg van afronding kan de som der delen afwijken van het totaal.

Bron: VWS, gegevens Zorginstituut over (voorlopige) financieringslasten Zvw en Wlz en NZa-gegevens over de productieafspraken en voorlopige realisatiegegevens.

Het BKZ is ten opzichte van de stand ontwerpbegroting 2016 met € 0,6 miljard verlaagd.

Als gevolg van nominale ontwikkelingen (een neerwaartse bijstelling van de prijs Nationale Bestedingen volgend uit het Centraal Economisch Plan van het CPB) € 0,5 miljard en € 0,1 miljard als gevolg van enkele overhevelingen die hebben plaatsgevonden van het Budgettair Kader Zorg naar de VWS-begroting, (behorend tot het kader Rijksbegroting). Ondanks deze neerwaartse bijstellingen is er sprake van een geraamde onderschrijding van het BKZ met € 0,8 miljard.

In de paragrafen 3.2, 3.3 en 3.4 is de ontwikkeling van de BKZ-uitgaven en -ontvangsten per financieringsbron verder toegelicht.

3. Ontwikkelingen van de BKZ-uitgaven en -ontvangsten 2016

In deze paragraaf wordt vanaf de stand ontwerpbegroting 2016 de verticale ontwikkeling van de BKZ-uitgaven en -ontvangsten per financieringsbron gepresenteerd. In paragraaf 3.1 is de verticale ontwikkeling van de totale BKZ-uitgaven en -ontvangsten op hoofdlijnen te zien. De verdieping per financieringsbron is opgenomen in de paragrafen 3.2 (Zvw), 3.3 (Wlz) en 3.4 (begrotingsgefinancierde-BKZ-uitgaven) en per sector in de verdieppingsparagraaf 5.

3.1. Verticale ontwikkeling van de totale BKZ-uitgaven en -ontvangsten 2016

Tabel 2 laat vanaf de stand ontwerpbegroting 2016 de verticale ontwikkeling van de totale BKZ-uitgaven en -ontvangsten op hoofdlijnen zien.

Tabel 2 Verticale ontwikkeling van de totale BKZ-uitgaven en -ontvangsten 2016 (bedragen x € 1 miljoen)

	2016
Bruto-BKZ-uitgaven ontwerpbegroting 2016	72.883,9
Mutaties Zvw-uitgaven	- 790,5
Mutaties Wlz-uitgaven	- 149,3
Mutaties begrotingsgefinancierde-BKZ-uitgaven	245,6
<i>Totaal mutaties</i>	<i>- 694,3</i>
Bruto-BKZ-uitgaven stand 1° suppletoire begroting 2016	72.189,7
BKZ-ontvangsten ontwerpbegroting 2016	5.042,8
Mutaties Wlz-ontvangsten	- 21,9
BKZ-ontvangsten stand 1° suppletoire begroting 2016	5.020,9
Netto-BKZ-uitgaven ontwerpbegroting 2016	67.841,1
<i>Mutatie in de netto-BKZ-uitgaven</i>	<i>- 672,4</i>
Netto-BKZ-uitgaven stand 1° suppletoire begroting 2016	67.168,8

Bron: VWS, gegevens Zorginstituut over (voorlopige) financieringslasten Zvw en Wlz en NZa-gegevens over de productieafspraken en voorlopige realisatiegegevens.

Ten opzichte van de ontwerpbegroting 2016 nemen de geraamde bruto-BKZ-uitgaven af met € 694 miljoen en nemen de geraamde BKZ-ontvangsten af met € 22 miljoen. Daarmee nemen de netto-BKZ-uitgaven ten opzichte van ontwerpbegroting 2016 per saldo af met € 672 miljoen. De daling van de bruto-BKZ-uitgaven wordt veroorzaakt door de daling van de Zvw-uitgaven met € 791 miljoen, een daling van de Wlz-uitgaven met € 149 miljoen en een stijging van de begrotingsgefinancierde-BKZ-uitgaven met € 246 miljoen. Daarnaast is de raming van de Wlz-ontvangsten gedaald met € 22 miljoen.

In de paragrafen 3.2, 3.3 en 3.4 wordt de ontwikkeling van de BKZ-uitgaven en -ontvangsten per financieringsbron verder toegelicht.

3.2. Verticale ontwikkeling van de Zvw-uitgaven en -ontvangsten 2016

Tabel 3 laat vanaf de stand ontwerpbegroting 2016 de verticale ontwikkeling van de BKZ-uitgaven en -ontvangsten van de Zvw zien. Voor een verdere toelichting wordt verwezen naar de verdiepingsparagraaf 5.1.

Tabel 3 Verticale ontwikkeling van de Zvw-uitgaven en -ontvangsten 2016 (bedragen x € 1 miljoen)

	2016
Bruto-Zvw-uitgaven ontwerpbegroting 2016	45.860,1
Mee- en tegenvallers	- 43,6
Actualisering zorguitgaven (zie tabel 3A)	- 43,6
Beleidsmatige mutaties	- 560,1
Schadevergoeding Erasmus MC	- 4,0
Invulling stringent pakketbeheer hulpmiddelen en ggz	- 75,0
Taakstelling stringent pakketbeheer	75,0
Besluitvorming overschrijdingen MSZ	- 70,0
Overheveling resterende middelen integrale tarieven	18,8

	2016
Kasschuif resterende middelen integrale tarieven	- 68,8
Migratieproblematiek	23,6
Verwarde personen	15,0
Nominaal en onverdeeld Zvw	- 469,9
Overige	- 4,8
Technische en nominale mutaties	- 186,8
Nominale ontwikkeling	- 271,0
Grondslagverlegging en overig	84,2
<i>Totaal mutaties</i>	- 790,5
Bruto-Zvw-uitgaven stand 1° suppletoire begroting 2016	45.069,5

Zvw-ontvangsten ontwerpbegroting 2016	3.194,8
<i>Totaal mutaties</i>	<i>0,0</i>
Zvw-ontvangsten stand 1° suppletoire begroting 2016	3.194,8

Netto-Zvw-uitgaven ontwerpbegroting 2016	42.665,2
<i>Mutatie in de netto-Zvw-uitgaven</i>	- 790,5
Netto-Zvw-uitgaven stand 1° suppletoire begroting 2016	41.874,7

Bron: VWS, gegevens Zorginstituut over (voorlopige) financieringslasten Zvw en Wlz en NZa-gegevens over de productieafspraken en voorlopige realisatiegegevens.

Uitgaven

Mee- en tegenvallers

Actualisering Zvw-uitgaven

Tabel 3A Actualisering Zvw-uitgaven (bedragen x € 1 miljoen)

	2016
Eerstelijnszorg	- 23,5
Tweedelijnszorg	18,2
Genees- en hulpmiddelen	- 17,6
Ziekenvervoer	- 36,7
Wijkverpleging	37,7
Grensoverschrijdende zorg	- 21,7
Totaal	- 43,6

Bron: VWS, gegevens Zorginstituut over (voorlopige) financieringslasten Zvw en Wlz en NZa-gegevens over de productieafspraken en voorlopige realisatiegegevens.

In tabel 3A is het onderdeel «Actualisering zorguitgaven» uit tabel 3 nader uitgesplitst. De actualisering van de zorguitgaven vindt plaats op basis van voorlopige realisatiegegevens 2015 van de NZa en het Zorginstituut. Voor de curatieve ggz en de medisch-specialistische zorg zijn vooralsnog alleen zeer voorlopige realisatiecijfers over 2015 beschikbaar. Omdat er met de huisartsen, de medisch-specialistische zorg en de ggz akkoorden zijn gesloten, zijn de ramingen 2016 voor deze sectoren niet bijgesteld. In het verdiepingshoofdstuk is de actualisering van de Zvw-uitgaven per deelsector verder toegelicht.

Beleidsmatige mutaties

Schadevergoeding Erasmus MC

In een bindend advies is de schadevergoeding die VWS aan Erasmus MC moet betalen vanwege het niet nakomen van twee toezeggingen uit 2009 vastgesteld op € 235,9 miljoen (stand ultimo 2014, exclusief rente); zie TK 25 268, nrs. 120 en 126. Aangezien de schadevergoeding die VWS aan Erasmus MC moet betalen wordt betaald vanuit de VWS-begroting, worden de hiervoor gereserveerde € 4 miljoen (in 2016), alsmede (vanaf 2017) niet meer benodigde middelen voor de garantieregeling kapitaal-lasten, overgeheveld naar artikel 2 van de VWS-begroting. Ze blijven behoren tot het BKZ (begrotingsgefinancierde BKZ-uitgaven). Zie ook de toelichting op de begrotingsgefinancierde BKZ-uitgaven in paragraaf 3.4.

Invulling stringent pakketbeheer hulpmiddelen en ggz

De hulpmiddelenraming laat voldoende ruimte zien om de onderschrijving van circa € 91 miljoen in 2015 structureel door te trekken. Een deel hiervan (€ 50 miljoen in 2016) zal worden ingezet t.b.v. de taakstelling stringent pakketbeheer. In de afgelopen periode hebben zorgverzekeraars gestuurd op doelmatigheid en gepast gebruik van extramuraal hulpmiddelen.

De invulling van de taakstelling stringent pakketbeheer bij de ggz wordt gerealiseerd door begrenzing en gepast gebruik van zorg in de ggz conform een advies van het Zorginstituut. Zie brief hierover van 22 maart 2016, TK 29 689, nr. 692. Het Zorginstituut heeft op basis van het advies een besparingsbedrag van € 25 miljoen geraamd. Het kader ggz zal met dit bedrag worden verlaagd.

Taakstelling stringent pakketbeheer.

De nog te verwerken taakstelling stringent pakketbeheer bedraagt € 75 miljoen in 2016 en € 225 miljoen vanaf 2017. Dekking voor de taakstelling in 2016 wordt gevonden binnen het kader hulpmiddelen (€ 50 miljoen) en de ggz (€ 25 miljoen). De invulling van de oploep vanaf 2017 wordt verwerkt in de ontwerpbegroting 2017.

Besluitvorming overschrijdingen MSZ 2012 en 2013

Naar aanleiding van bestuurlijk overleg met partijen van het bestuurlijk Hoofdlijnenakkoord MSZ is eerder in verband met de geconstateerde overschrijding 2012 eenmalig € 70 miljoen in mindering gebracht op het beschikbare mbi-kader MSZ 2016. Zie brief hierover van 31 maart 2015, Kamerstuk TK 29 248, nr. 282. Deze korting wordt thans ook in de begroting verwerkt.

Inmiddels heeft ook besluitvorming plaatsgevonden over de geconstateerde overschrijding 2013. Op basis daarvan wordt eenmalig € 29 miljoen in mindering gebracht op het beschikbare mbi-kader MSZ 2017. Zie brief hierover van 29 april 2016, Kamerstuk 2016D18344.

Overheveling resterende middelen integrale tarieven

De resterende middelen voor de overgang naar integrale tarieven op artikel 2 van de begroting worden overgeheveld naar het premiegefinancierde BKZ; zie ook de toelichting op de begrotingsgefinancierde BKZ-uitgaven in paragraaf 3.4.

Kasschuif resterende middelen integrale tarieven

Op basis van het hoofdlijnenakkoord voor de medisch-specialistische zorg (MSZ) 2014–2017 zijn voor de periode 2015–2024 middelen beschikbaar gesteld voor de overgang naar integrale tarieven. Deze middelen zijn eerder overgeheveld naar artikel 2 van de begroting om een subsidieregeling voor de overgang naar integrale tarieven mogelijk te maken. Voor zover de middelen niet nodig zijn voor de subsidieregeling worden ze weer toegevoegd aan de sector MSZ c.q. het mbi-kader MSZ. De vrijval in 2016 bedraagt € 68,8 miljoen: € 50 miljoen die eerder op het premiegefinancierde BKZ was gereserveerd, alsmede € 18,8 miljoen op het begrotingsgefinancierde BKZ. Deze middelen worden doorgeschoven. Het beschikbare budget komt daarmee op € 75 miljoen in 2017 en € 50 miljoen vanaf 2018.

Migratieproblematiek

De verhoogde instroom van asielzoekers leidt tot hogere zorguitgaven op het BKZ. Op korte termijn wordt een extra beslag op de curatieve zorg verwacht (o.a. huisartsenzorg, ggz en MSZ), de langdurige zorg en binnen het gemeentelijk domein. Ook op het terrein van preventie en de jeugd(gezondheids)zorg worden additionele uitgaven verwacht. De raming gaat uit van een instroom van 58.000 vluchtelingen in 2016.

Verwarde personen

Het aanjaagteam verwarde personen dat is gestart na de zomer, heeft samen met haar partners knelpunten en verbeteracties in beeld gebracht in de persoonsgerichte aanpak voor mensen met verward gedrag. Voor structurele oplossingen en een sluitende aanpak is een krachtige beweging nodig. De kosten die aan de diverse verbeteracties zijn verbonden bedragen voor VWS € 15 miljoen in 2016 en € 30 miljoen structureel vanaf 2017. Eén van de acties is een regeling voor onverzekerden. Een deel van de middelen is bestemd voor pilots en projecten in het land.

Nominaal en onverdeeld

Een deel van de gereserveerde middelen op de post Nominaal en onverdeeld blijkt niet nodig te zijn en valt daarom vrij. Deze ruimte bestaat uit niet-toegedeelde middelen voor nominale bijstellingen en groei ruimte Zvw. Daarnaast is ruimte ontstaan als een gevolg van het verschil tussen de oorspronkelijk beschikbaar gestelde groei ruimte voor de curatieve zorg en de in de verschillende zorgakkoorden gemaakte afspraken over de toegestane groei in die sectoren. Voorts is na verwerking van de gemaakte afspraken over de afwikkeling van de schadevergoeding aan Erasmus MC, in de jaren na 2019, sprake van vrijval van gereserveerde middelen voor de garantieregeling kapitaallasten.

Technische en nominale mutaties

Nominale ontwikkeling

De raming van de loon- en prijsbijstelling is aangepast op basis van actuele macro-economische inzichten van het Centraal Planbureau (CPB).

Grondslagverlegging en overig

De grondslag van het loon- prijsmodel is zoals ieder jaar na Prinsjesdag een jaar opgeschoven, van begroting 2015 naar 2016. Voorts zijn enkele technische wijzigingen verwerkt.

3.3. Verticale ontwikkeling van de Wlz-uitgaven en -ontvangsten 2016

Tabel 4 laat vanaf de stand ontwerpbegroting 2016 de verticale ontwikkeling van de BKZ-uitgaven en -ontvangsten van de Wlz zien. Voor verdere toelichting wordt verwezen naar de verdiepingsparagraaf 5.2.

Tabel 4 Verticale ontwikkeling van de Wlz-uitgaven en -ontvangsten 2016 (bedragen x € 1 miljoen)

	2016
Bruto-Wlz-uitgaven ontwerpbegroting 2016	19.899,0
Mee- en tegenvallers	39,4
Actualisering zorguitgaven	22,4
Zorg in natura	17,0
Beleidsmatige mutaties	- 91,6
Waardigheid en Trots	- 17,5
Uitvoeringskosten/compensatie pgb gemeenten	- 31,0
Uitstel overheveling huishoudelijke hulp MPT naar Wlz	- 26,8
Nominaal en onverdeeld Wlz	- 14,2
Compensatie Wmo 2015	- 2,3
Overige	0,2
Technische en nominale mutaties	- 97,2
Nominale ontwikkeling	- 17,7
Grondslagverlegging en overig	25,8
Uitdeling Ipo 2016 Wmo en Jeugd	- 105,2
<i>Totaal mutaties</i>	<i>- 149,3</i>
Bruto-Wlz-uitgaven stand 1° suppletoire begroting 2016	19.749,7
Wlz-ontvangsten ontwerpbegroting 2016	1.848,0
Mee- en tegenvallers	- 21,9
Ramingsbijstelling eigen bijdragen	- 21,9
<i>Totaal mutaties</i>	<i>- 21,9</i>
Wlz-ontvangsten stand 1° suppletoire begroting 2016	1.826,1
Netto-Wlz-uitgaven ontwerpbegroting 2016	18.051,0
<i>Mutatie in de netto-Wlz-uitgaven</i>	<i>- 127,4</i>
Netto-Wlz-uitgaven stand 1° suppletoire begroting 2016	17.923,6

Bron: VWS, gegevens Zorginstituut over (voorlopige) financieringslasten Zvw en Wlz en NZa-gegevens over de productieafspraken en voorlopige realisatiegegevens.

Uitgaven

Mee- en tegenvallers

Actualisering

Op basis van voorlopige realisatiegegevens van de NZa en het Zorginstituut zijn de zorguitgaven 2015 geactualiseerd. De opwaartse bijstelling komt voor rekening van het eerstelijnsverblijf (circa € 14 miljoen), de tandheelkundige zorg in Wlz-instellingen (€ 4 miljoen) en de bovenbudgettaire vergoedingen (€ 8 miljoen). Daar tegenover staat een onderschrijving van € 4 miljoen bij de ziekenhuiszorg Wlz. In het verdiepingshoofdstuk is de actualisering van de Wlz-uitgaven per deelsector verder toegelicht.

Zorg in natura

Dit betreffen extra Wlz-uitgaven in 2016 vanwege het niet extramuraliseren van het zorgprofiel VG3.

Beleidsmatige mutaties

Waardigheid en Trots

In totaal is een bedrag van € 185 miljoen in 2016 olopend tot € 210 miljoen structureel vanaf 2020 beschikbaar gesteld voor Waardigheid en Trots. In de begroting 2016 is dit gehele bedrag gereserveerd binnen het Budgettair Kader Zorg omdat de nadere verdeling tussen het Budgettair Kader Zorg en de begroting nog niet was gemaakt. Vanaf 2016 is structureel € 17,5 miljoen overgeboekt naar de VWS-begroting voor uitgaven in het kader van Waardigheid en Trots door middel van opdrachten en subsidies.

Uitvoeringskosten/compensatie pgb gemeenten

VWS levert, zoals aangekondigd in de decembercirculaire van het gemeentefonds, in 2016 eenmalig een bijdrage van € 12,5 miljoen in de uitvoeringskosten van de gemeenten voor de pgb trekkingsrechten. Vorig jaar is in het kader van meerkosten reeds € 20 miljoen aan het gemeentefonds toegevoegd en in 2016 ontvangen gemeenten aanvullend eenmalig nog een bedrag van € 11,5 miljoen. Tot slot ontvangen gemeenten in het kader van het «1-meibesluit» (geen budgetwijzigingen mogelijk tot 1 mei 2016) eenmalig een bedrag van € 7 miljoen. De € 31 miljoen voor de financiering van de SVB is vanuit het Budgettair Kader Zorg naar de begroting van VWS overgeboekt.

Uitstel overheveling huishoudelijke hulp Modulair Pakket Thuis naar Wlz

De Wlz-uitgaven 2016 zijn neerwaarts bijgesteld omdat de overheveling van huishoudelijke hulp vanuit de Wmo 2015 naar de Wlz ten behoeve van het modulair pakket thuis (MPT) met een jaar is uitgesteld.

Nominaal en onverdeeld Wlz

Een deel van de gereserveerde ruimte op de sector nominaal en onvoorzien wordt ingezet ter dekking van problematiek binnen de Wlz.

Compensatie Wmo 2015

In het bestuurlijk overleg van 25 april 2016 tussen VWS en de VNG is overeengekomen dat een bedrag van circa € 2,3 miljoen aan het budget Wmo 2015 van de integratie-uitkering Sociaal domein wordt toegevoegd.

Technische en nominale mutaties

Nominale ontwikkeling

De raming van de loon- en prijsbijstelling is aangepast op basis van actuele macro-economische inzichten van het Centraal Planbureau (CPB).

Grondslagverlegging en overig

De grondslag van het loon- prijsmodel is zoals ieder jaar na Prinsjesdag een jaar opgeschoven, van begroting 2015 naar 2016. Voorts zijn enkele technische wijzigingen verwerkt.

Uitdeling Ipo 2016 Wmo en Jeugd

De tranche 2016 van de loon- en prijsbijstelling is toegevoegd aan de budgetten voor de Wmo en Jeugdwet.

Ontvangsten

Ramingsbijstelling eigen bijdragen

Het lagere aantal cliënten in de intramurale ouderenzorg dan eerder geraamd, leidt tot minder opbrengsten van de eigen bijdrage in de Wlz.

3.4. Verticale ontwikkeling van de begrotingsgefinancierde BKZ-uitgaven en -ontvangsten 2016

Tabel 5 laat vanaf de stand ontwerpbegroting 2016 de verticale ontwikkeling van de begrotingsgefinancierde BKZ-uitgaven en -ontvangsten zien.

Tabel 5 Verticale ontwikkeling van de begrotingsgefinancierde-BKZ-uitgaven en -ontvangsten 2016 (bedragen x € 1 miljoen)

	2016
Bruto-begrotingsgefinancierde-BKZ-uitgaven ontwerpbegroting 2016	7.124,9
Beleidsmatige mutaties	140,1
Schadevergoeding Erasmus MC	85,0
Compensatie derving eigen bijdrage Jeugdwet (Gemeentefonds)	17,0
Compensatie beschermd wonen (Gemeentefonds)	9,8
Subsidieregeling integrale tarieven 2015	9,0
Overheveling resterende middelen integrale tarieven	- 18,8
Compensatie herstelopslag UMC's	11,2
Level playing field pensioenen UMC's d.m.v. sectoralisatie	17,0
Zorguitgaven CN i.v.m. dollarkoers	6,0
Compensatie Wmo 2015	2,3
Compensatie eigen bijdragen gemeenten	5,0
Overige	- 3,4
Technische en nominale mutaties	105,5
Nominale ontwikkeling	- 5,2
Uitdeling Ipo 2016	5,5
Uitdeling Ipo 2016 Wmo en Jeugd	105,2
<i>Totaal mutaties</i>	<i>245,6</i>

	2016
Bruto-begrotingsgefinancierde-BKZ-uitgaven stand 1° suppletoire begroting 2016	7.370,4
Begrotingsgefinancierde-BKZ-ontvangsten ontwerpbegroting 2016	0,0
<i>Totaal mutaties</i>	<i>0,0</i>
Begrotingsgefinancierde-BKZ-ontvangsten stand 1° suppletoire begroting 2016	0,0
Netto-begrotingsgefinancierde-BKZ-uitgaven ontwerpbegroting 2016	7.124,9
<i>Mutatie in de netto-begrotingsgefinancierde-uitgaven</i>	<i>245,6</i>
Netto-begrotingsgefinancierde-BKZ-uitgaven stand 1° suppletoire begroting 2016	7.370,4

Bron: VWS, gegevens Zorginstituut over (voorlopige) financieringslasten Zvw en Wlz en NZa-gegevens over de productieafspraken en voorlopige realisatiegegevens.

De netto-begrotingsgefinancierde uitgaven nemen ten opzichte van ontwerpbegroting 2016 toe met circa € 246 miljoen.

Uitgaven

Beleidsmatige mutaties

Schadevergoeding Erasmus MC

In een bindend advies is de schadevergoeding die VWS aan Erasmus MC moet betalen vanwege het niet nakomen van twee toezeggingen uit 2009 vastgesteld op € 235,9 miljoen (stand ultimo 2014, exclusief rente). Erasmus MC lijdt schade als gevolg van handelingen en investeringen die het zonder de toezeggingen niet zou hebben verricht respectievelijk gedaan. Erasmus MC heeft op basis van de toezeggingen een nieuwbouwproject met een onrendabele top (lasten ongedekt door relevante inkomsten) ondernomen en zou zonder de toezeggingen een dergelijk nieuwbouwproject niet hebben uitgevoerd (zie TK 25 268, nrs. 120 en 126). VWS heeft in 2015 € 85 miljoen betaald; ook in 2016 wordt € 85 miljoen betaald, het restant in 2017. Aangezien de schadevergoeding die VWS aan Erasmus MC moet betalen wordt betaald vanuit de VWS-begroting, worden de hiervoor gereserveerde middelen overgeheveld naar artikel 2 van de VWS-begroting. Ze blijven behoren tot het BKZ (begrotingsgefinancierde BKZ-uitgaven). Voor de betaling in 2016 wordt via een kasschuif € 81 miljoen toegevoegd aan de € 4 miljoen die voor 2016 waren gereserveerd.

Compensatie derving eigen bijdrage Jeugdwet (Gemeentefonds)

Het kabinet heeft een wijziging van de Jeugdwet aangekondigd, om de ouderbijdrage die in de wet is opgenomen met terugwerkende kracht tot 1 januari 2016 af te schaffen. In verband hiermee is sprake van een toevoeging aan de integratie-uitkering Sociaal domein van € 17 miljoen.

Compensatie beschermd wonen (Gemeentefonds)

Het betreft de compensatie voor het zevental centrumgemeenten dat op grond van de huidige verdeling van het budget 2015 minder heeft gehad dan dat zij dat jaar op basis van de verbeterde verdeling zouden hebben gehad.

Subsidieregeling integrale tarieven 2015/Overheveling resterende middelen integrale tarieven

Voor de uitvoering van de subsidieregeling integrale tarieven is in 2016 maximaal € 20,2 miljoen nodig. De resterende middelen (€ 9,8 miljoen) worden overgeheveld naar het premiegefinancierde BKZ om weer te worden toegevoegd aan de sector medisch-specialistische zorg. Dat geldt ook voor de middelen die bij tweede suppletore wet 2015 zijn vrijgevallen, maar in 2016 opnieuw beschikbaar zijn (€ 9 miljoen).

Compensatie herstelopslag UMC's

De UMC's krijgen in 2016 gedeeltelijke compensatie uit de loonbijstelling voor de herstelopslag op de pensioenpremie die het ABP per 1 april heeft doorgevoerd. VWS vult deze compensatie aan waardoor de UMC's volledig worden gecompenseerd voor de herstelopslag in 2016 (€ 11,2 miljoen) en 2017 (€ 15,8 miljoen).

Level playing field pensioenen UMC's d.m.v. sectoralisatie

De NFU en de Ministers van BZK, Financiën en VWS zijn overeengekomen om te bezien of een aparte sectorale pensioenregeling voor Universitair Medische Centra binnen het ABP kan worden gerealiseerd. Hiervoor is een reeks van € 17 miljoen gereserveerd.

Zorguitgaven CN i.v.m. dollarkoers

De zorgkosten op Caribisch Nederland stijgen door een ongunstige wisselkoers. Het gaat hierbij vooral om de doorwerking op het budget zorguitgaven Caribisch Nederland (€ 6 miljoen).

Compensatie Wmo 2015

In het bestuurlijk overleg van 25 april 2016 tussen de VNG en VWS is overeengekomen dat een bedrag van circa € 2,3 miljoen aan het budget Wmo 2015 van de integratie-uitkering Sociaal domein wordt toegevoegd.

Compensatie eigen bijdragen gemeenten

Gemeenten worden gecompenseerd voor de eigen bijdragen die zij mislopen voor huishoudelijke hulp, woningaanpassingen en hulpmiddelen aan Wlz-cliënten die thuis wonen door de anticumulatiebepaling met de Wlz.

Overige

Deze post is het saldo van enkele in omvang geringe mutaties.

Technische en nominale mutaties

Nominale ontwikkeling

De raming van de loon- en prijsbijstelling is aangepast op basis van actuele macro-economische inzichten van het Centraal Planbureau (CPB).

Uitdeling Ipo 2016

Dit betreft de tranche 2016 van de vergoeding voor loon- en prijsontwikkeling van de begrotingsgefinancierde BKZ-uitgaven.

Uitdeling Ipo 2016 Wmo en Jeugd

De raming van de budgetten voor de Wmo en de Jeugdwet is verhoogd ter compensatie van ontwikkeling van de loonkosten en prijzen.

4. Mutaties per sector

Tabel 6 geeft de mutaties vanaf de stand ontwerpbegroting 2016 tot aan de 1^e supplettoire begroting 2016 op sector niveau weer. De mutaties van de Zvw en Wlz over 2016 worden in de verdiepingsparagraaf 5 verder toegelicht.

Tabel 6 BKZ-uitgaven en -ontvangsten per sector 2016 (bedragen x € 1 miljoen)

	Stand ontwerpbe- groting	Mutaties 1 ^e supplettoire begroting	Stand 1 ^e supplettoire begroting	Mutaties	Mutaties	Mutaties	Mutaties
	2016	2016	2016	2017	2018	2019	2020
Zorgverzekeringswet (Zvw)							
Eerstelijnszorg	5.349,6	43,0	5.392,7	136,8	135,9	135,9	135,9
Tweedelijnszorg	23.099,2	192,0	23.291,2	311,7	314,9	314,4	313,8
Geneeskundige geestelijke gezondheidszorg	3.779,0	55,4	3.834,4	52,1	55,7	59,7	59,7
Geneesmiddelen	4.598,8	39,6	4.638,4	37,2	35,7	35,7	35,7
Hulpmiddelen	1.668,0	-84,4	1.583,6	-59,2	-59,2	-59,2	-59,2
Ziekenvervoer	692,3	-26,2	666,1	-1,2	-1,2	-1,3	-1,3
Opleidingen	1.250,9	17,4	1.268,3	17,9	17,6	16,4	16,2
Wijkverpleging	3.346,1	85,7	3.431,7	51,0	52,4	52,7	51,6
Grensoverschrijdende zorg	809,9	-12,0	797,8	-12,7	-12,7	-12,7	-12,7
Nominaal en onverdeeld	1.266,3	-1.101,0	165,3	-1.337,9	-1.312,0	-1.367,1	-1.463,4
Bruto-Zvw-uitgaven	45.860,1	-790,5	45.069,5	-804,6	-773,2	-825,6	-923,8
Eigen risico Zvw	3.194,8	0,0	3.194,8	0,0	0,0	0,0	0,0
Eigen bijdrage Zvw	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Zvw-ontvangsten	3.194,8	0,0	3.194,8	0,0	0,0	0,0	0,0
Netto-Zvw-uitgaven	42.665,2	-790,5	41.874,7	-804,6	-773,2	-825,6	-923,8
Wet langdurige zorg (Wlz)							
<i>Binnen contracteerruimte</i>	<i>16.455,0</i>	<i>217,1</i>	<i>16.672,2</i>	<i>235,5</i>	<i>236,4</i>	<i>240,4</i>	<i>283,6</i>
Ouderenzorg	9.017,8	-22,9	8.994,9	-22,7	-22,8	-18,8	24,9
Gehandicaptenzorg	6.126,0	64,4	6.190,4	57,4	58,1	58,1	57,6
Langdurige ggz	369,2	144,2	513,4	142,6	143,0	143,0	143,0
Volledig pakket thuis	288,0	72,6	360,6	99,5	99,5	99,5	99,5
Extramurale zorg	519,9	62,2	582,1	62,1	62,0	62,0	62,0
Overige binnen contracteerruimte	134,1	-103,4	30,7	-103,4	-103,4	-103,4	-103,4
Persoonsgebonden budgetten	1.346,5	96,0	1.442,5	85,0	84,9	84,9	84,9
<i>Buiten contracteerruimte</i>	<i>2.097,5</i>	<i>-462,5</i>	<i>1.635,0</i>	<i>-424,0</i>	<i>-438,5</i>	<i>-440,9</i>	<i>-500,2</i>
Kapitaallasten (nacalculatie)	801,8	2,6	804,5	3,9	0,0	0,0	0,0
Beheerskosten	140,7	6,9	147,6	6,8	6,7	6,7	6,7
Overig buiten contracteerruimte ¹	636,2	29,1	665,3	-7,8	-7,8	-7,8	-7,8
Nominaal en onverdeeld	518,7	-501,1	17,6	-426,9	-437,4	-439,8	-499,1

	Stand ontwerpbe- groting	Mutaties 1 ^e suppletoire begroting	Stand 1 ^e suppletoire begroting	Mutaties	Mutaties	Mutaties	Mutaties
	2016	2016	2016	2017	2018	2019	2020
Bruto-Wlz-uitgaven	19.899,0	- 149,3	19.749,7	- 103,5	- 117,3	- 115,6	- 131,7
Eigen betalingen Wlz	1.848,0	- 21,9	1.826,1	- 19,6	- 21,9	- 51,6	- 33,8
Wlz-ontvangsten	1.848,0	- 21,9	1.826,1	- 19,6	- 21,9	- 51,6	- 33,8
Netto-Wlz-uitgaven	18.051,0	- 127,4	17.923,6	- 83,9	- 95,4	- 64,0	- 97,9
Begrotingsgefinancierd							
Wmo 2015 en Jeugdwet (Gemeentefonds)	6.716,1	139,3	6.855,4	106,4	106,0	106,2	106,1
Integratie-uitkering Wmo/huishoudelijke verzorging	1.138,1	23,2	1.161,4	18,9	18,9	18,9	18,9
Integratie-uitkering Sociaal domein deel Wmo 2015	3.573,3	69,3	3.642,6	57,8	57,2	57,4	57,2
HHT en restant RA middelen arbeidsmarkt	141,0	0,0	141,0	0,6	0,6	0,6	0,7
Jeugdwet	1.863,6	46,8	1.910,4	29,1	29,4	29,4	29,4
Overig begrotingsgefinancierd (VWS-begroting)	408,8	106,3	515,0	65,6	- 5,8	3,3	27,5
Subsidieregeling overgang integrale tarieven MSZ	30,0	- 9,8	20,2	- 50,0	- 25,0	- 16,0	10,0
Subsidieregeling abortusklinieken	15,7	- 0,3	15,4	- 0,3	- 0,3	- 0,3	- 0,3
Schadevergoeding Erasmus MC	0,0	85,0	85,0	81,0	0,0	0,0	0,0
Zorgopleidingen	242,1	25,1	267,3	32,8	17,2	16,9	16,9
Wtcg	7,7	0,0	7,7	0,0	0,0	0,0	0,0
Zorg Caribisch Nederland	107,9	6,0	113,9	0,0	0,0	0,0	0,0
Loon- en prijsbijstelling (begroting VWS en Financiën)	5,4	0,3	5,6	2,1	2,4	2,7	0,9
Overig	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Bruto-begrotingsgefinancierde BKZ-uitgaven	7.124,9	245,6	7.370,4	172,0	100,3	109,5	133,7
Terugontvangsten opleidingsfonds	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Begrotingsgefinancierde BKZ-ontvangsten	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Netto-begrotingsgefinancierde BKZ-uitgaven	7.124,9	245,6	7.370,4	172,0	100,3	109,5	133,7
Totaal bruto-BKZ-uitgaven	72.883,9	- 694,3	72.189,7	- 736,2	- 790,2	- 831,7	- 921,8
Totaal BKZ-ontvangsten	5.042,8	- 21,9	5.020,9	- 19,6	- 21,9	- 51,6	- 33,8
Totaal netto-BKZ-uitgaven	67.841,1	- 672,4	67.168,8	- 716,6	- 768,3	- 780,1	- 888,0

¹ Bij de Wlz zijn onder de post «overige buiten contracteerruimte» opgenomen de deelsectoren: bovenbudgettaire vergoedingen, tandheeskunde Wlz, instellingen voor medisch-specialistische zorg Wlz, overig curatieve zorg Wlz, ADL, extramurale behandeling, zorginfrastructuur, eerstelijnsver-blijf, orthocommunicatieve behandeling, innovatie en beschikbaarheidsbijdrage opleidingen Wlz.

Bron: VWS, gegevens Zorginstituut over (voorlopige) financieringslasten Zvw en Wlz en NZa-gegevens over de productieafspraken en voorlopige realisatiegegevens.

De mutaties in de jaren 2017 tot en met 2020 hangen vooral samen met de verwerking van de tranche 2016 van de vergoeding voor loon- en prijsontwikkeling, actualiseringcijfers en beleidsmatige mutaties. De reeks onder nominaal en onverdeeld bij de Zvw en Wlz betreffen voornamelijk mutaties van de raming van de loon- en prijsbijstelling. De reeks bij de begrotingsgefinancierde-BKZ-uitgaven betreft voornamelijk beleidsmatige mutaties.

5. Verdieping in de BKZ-sectoren

In deze verdiepingsparagraaf wordt een overzicht gegeven van de ontwikkelingen van de uitgaven onder het BKZ. Deze verdiepingspara-graaf is opgedeeld in de Zorgverzekeringswet (Zvw) en de Wet langdurige zorg (Wlz). De mutaties zijn per deelsector toegelicht. Dit geeft een

overzichtelijker en gedetailleerder beeld van de budgettaire ontwikkelingen binnen de afzonderlijke onderdelen van de zorg. De mutaties zijn weergegeven ten opzichte van de ontwerpbegroting 2016. De toelichtingen zijn onderverdeeld in verschillende categorieën: nominaal, mee- en tegenvallers, beleidsmatig en technisch.

Onder de nominale bijstelling wordt de loon- en prijsbijstelling verantwoord. De vergoeding voor de loon- en prijsontwikkeling wordt voor alle zorgsectoren in eerste instantie gereserveerd op de deelsector nominaal en onverdeeld. De tranche 2016 is in deze supplettoire begroting reeds toegedeeld aan de deelsectoren.

De reeks mee- en tegenvallers bevat onder meer de actualisering van de zorguitgaven op basis van de meest recente cijfers van de NZa en het Zorginstituut. Onder het kopje beleidsmatig zijn de mutaties uit de uitvoeringsbrief opgenomen.

De technische mutaties betreffen voornamelijk budgetneutrale verschuivingen tussen verschillende deelsectoren.

5.1. Zorgverzekeringswet (Zvw)

In deze paragraaf wordt ingegaan op de financiële ontwikkelingen binnen de Zvw. In de onderstaande tabellen wordt het totaal van de mutaties tussen de ontwerpbegroting 2016 en de 1^e supplettoire begroting 2016 voor de Zvw per deelsector weergegeven en toegelicht.

Eerstelijnszorg (bedragen x € 1 miljoen)

	Stand ontwerpbe- groting	Mutaties 1 ^e supplettoire begroting	Stand 1 ^e supplettoire begroting
	2016	2016	2016
Huisartsenzorg	2.762,3	18,7	2.781,0
Multidisciplinaire zorgverlening	445,2	15,3	460,4
Tandheelkundige zorg	717,4	20,7	738,2
Paramedische zorg	700,8	0,4	701,2
Verloskundige zorg	229,4	- 6,9	222,4
Kraamzorg	320,5	- 7,9	312,6
Zintuiglijk gehandicapten	174,1	2,8	176,9
Totaal	5.349,6	43,0	5.392,7

Toelichting uitgaven-mutaties 1^e supplettoire begroting

Nominaal

Loon- en prijsbijstelling

Dit betreft de tranche 2016 van de vergoeding voor loon- en prijsontwikkeling.

Huisartsenzorg	7,8
Multidisciplinaire zorgverlening	1,3
Tandheelkundige zorg	10,9
Paramedische zorg	10,8
Verloskundige zorg	1,0
Kraamzorg	7,1
Zintuiglijk gehandicapten	3,1

Mee- en tegenvallers

Actualisering zorguitgaven

Tandheelkundige zorg 9,8

Op basis van gegevens van het Zorginstituut is er sprake van een stijging van de uitgaven voor tandheelkundige zorg in 2015 van circa € 10 miljoen. Deze overschrijding, voornamelijk veroorzaakt door een stijging van de preventieve mondzorg bij jeugdig verzekerden, wordt structureel verondersteld.

Paramedische zorg – 10,4

In 2015 zijn de uitgaven voor paramedische zorg in totaal met € 10,4 miljoen neerwaarts bijgesteld. Dit betreft het saldo van hoger dan geraamde uitgaven aan ergotherapie (€ 2,2 miljoen) en oefen therapie (€ 0,1 miljoen) en lagere uitgaven aan fysiotherapie (€ 3,9 miljoen), logopedie (€ 5,6 miljoen) en dieetadvisering (€ 3,2 miljoen). Deze bijstellingen worden structureel verondersteld.

Verloskundige zorg – 7,9

Op basis van gegevens van het Zorginstituut is de uitgavenraming voor 2015 geactualiseerd. Hieruit blijkt dat de uitgaven structureel € 7,9 miljoen lager uitvallen dan geraamd. Deze lagere uitgaven zijn mogelijk te verklaren door een afname van het aantal geboorten. Daarnaast zijn er een aantal geboortezorg initiatieven onder de beleidsregel innovatie gestart, deze uitgaven worden verantwoord in de sector overig curatief.

Kraamzorg – 15,0

Op basis van gegevens van Zorginstituut bleken de uitgaven voor kraamzorg in 2015 lager dan geraamd. Deze neerwaartse bijstelling wordt structureel verondersteld. De lagere uitgaven zijn mogelijk het gevolg van dalende geboortecijfers en lagere tarieven in de contractering.

Beleidsmatig

Zintuiglijk gehandicapten

Expertisefunctie zintuiglijk gehandicapten – 0,4

Dit betreft een correctie van de overheveling voor zorg voor zintuiglijk gehandicapten. Er is een bedrag van € 370.000 naar de Zvw overgeheveld, terwijl dit terecht had moeten komen op de begroting voor de subsidieregeling expertisefunctie ZG. Dit wordt nu gecorrigeerd.

Technisch

Overboeking middelen voor substitutie

Multidisciplinaire zorgverlening 14,0

Huisartsen 10,9

Conform de afspraken uit de bestuurlijke akkoorden eerste lijn en medisch specialistische zorg worden de beschikbare kaders voor de medisch specialistische zorg, de huisartsenzorg en de multidisciplinaire zorg per 2016 bijgesteld op basis van de uitkomsten van de «Substitutiemonitor – Rapportage afsprakenmonitor juli 2015». Het beschikbare kader 2016 voor de medisch specialistische zorg wordt met € 24,9 miljoen naar beneden bijgesteld, en de beschikbare kaders 2016 voor de huisartsenzorg en multidisciplinaire zorg worden met € 10,9 miljoen respectievelijk € 14 miljoen verhoogd. Zie brief aan de Tweede Kamer van 14 oktober 2015, TK 33 654, nr. 18.

Tweedelijnszorg (bedragen x € 1 miljoen)

	Stand ontwerpbe- grotting	Mutaties 1 ^e suppletoire begrotting	Stand 1 ^e suppletoire begrotting
	2016	2016	2016
Medisch-specialistische zorg	21.145,8	149,2	21.294,9
Geriatrische revalidatiezorg	777,3	- 16,7	760,7
Beschikbaarheidsbijdrage overig medisch-specialistische zorg	82,2	4,0	86,3
Beschikbaarheidsbijdrage kapitaallasten academische zorg	49,4	- 2,6	46,8
Beschikbaarheidsbijdrage academische zorg	660,0	8,8	668,7
Overig curatieve zorg	384,5	49,3	433,8
Totaal	23.099,2	192,0	23.291,2

Toelichting uitgaven-mutaties 1^e suppletoire begrotting

Nominaal

Loon- en prijsbijstelling

Dit betreft de tranche 2016 van de vergoeding voor loon- en prijsontwikkeling.

Medisch specialistische zorg	244,7
Geriatrische revalidatiezorg	9,6
Beschikbaarheidsbijdrage academische zorg	8,8
Beschikbaarheidsbijdrage kapitaallasten academische zorg	0,4
Beschikbaarheidsbijdrage overig medisch-specialistische zorg	1,0
Overig curatieve zorg	4,8

Mee- en tegenvallers

Actualisering zorguitgaven

<i>Geriatrische revalidatiezorg</i>	- 26,3
-------------------------------------	--------

De uitgaven voor geriatrische revalidatiezorg zijn geactualiseerd op basis van gegevens van het Zorginstituut. Daaruit kwam naar voren dat de uitgaven voor 2014 € 26 miljoen en voor 2015 € 38 miljoen lager waren dan eerder geraamd. De lichte stijging van de uitgaven in 2015 ten opzichte van 2014 is consistent met de verruiming van de aanspraak in 2015. Gelet op onzekerheden in de raming als gevolg van de verkorting van de doorlooptijd van dbc's in 2015 en de overheveling van bovenbudgettaire hulpmiddelen vanaf 2015, worden de lagere uitgaven structureel verondersteld op het niveau van de meevaller voor 2014.

Overig curatieve zorg 44,5

De uitgaven voor overig curatieve zorg zijn geactualiseerd op basis van gegevens van het Zorginstituut. De sterke stijging van de uitgaven in 2015 komt deels door een toename van initiatieven die zijn gestart onder de beleidsregel innovatie. Daarnaast is sprake van hogere uitgaven doordat het sinds 2015 ook voor diabetespatiënten die geen zorg krijgen binnen de zorgketen diabetes mogelijk is een vergoeding te krijgen voor voetzorg. De hogere uitgaven worden structureel verondersteld.

Beleidsmatig

Medisch-specialistische zorg

Besluitvorming overschrijdingen MSZ 2012 en 2013 – 70,0

Naar aanleiding van bestuurlijk overleg met partijen van het bestuurlijk Hoofdlijnenakkoord MSZ is eerder in verband met de geconstateerde overschrijding 2012 eenmalig € 70 miljoen in mindering gebracht op het beschikbare mbi-kader MSZ 2016. Zie brief hierover van 31 maart 2015, Kamerstuk TK 29 248, nr. 282. Deze korting wordt thans ook in de begroting verwerkt.

Inmiddels heeft ook besluitvorming plaatsgevonden over de geconstateerde overschrijding 2013. Op basis daarvan wordt eenmalig € 29 miljoen in mindering gebracht op het beschikbare mbi-kader MSZ 2017. Zie brief hierover van 29 april 2016, Kamerstuk 2016D18344.

Niet gerealiseerde besparing doelmatig voorschrijven – 0,6

In het bestuurlijk akkoord voor de medisch-specialistische zorg zijn afspraken gemaakt over doelmatig voorschrijven. De besparingen zijn echter niet gerealiseerd. Conform de afspraken wordt een korting op het beschikbare kader toegepast. Eerder is al een korting van € 10 miljoen verwerkt, waardoor de totale korting is uitgekomen op € 10,6 miljoen.

Beschikbaarheidsbijdrage overig medisch-specialistische zorg

SEH/acute verloskunde 3,0

Vanwege de verruiming van de beschikbaarheidsbijdrage SEH/acute verloskunde wordt het beschikbare kader aangepast. Uitgaande van een 50/50-verdeling bij het vaststellen van het aantal ziekenhuizen dat een beschikbaarheidsbijdrage ontvangt op basis van de nieuwe gevoeligheidsanalyse van het RIVM, gaat het om hogere uitgaven van € 3 miljoen.

Patiëntenvervoer Waddeneilanden – 3,0

De helikopter voor het patiëntenvervoer van en naar de Waddeneilanden zal worden bekostigd vanuit de beschikbaarheidsbijdrage.

Technisch

Medisch-specialistische zorg

Overboeking middelen voor substitutie – 24,9

Conform de afspraken uit de bestuurlijke akkoorden eerste lijn en medisch specialistische zorg worden de beschikbare kaders voor de medisch specialistische zorg, de huisartsenzorg en de multidisciplinaire zorg per 2016 bijgesteld op basis van de uitkomsten van de »Substitutiemonitor – Rapportage afsprakenmonitor juli 2015«. Het beschikbare kader voor de medisch specialistische zorg wordt met ingang van 2016 met € 24,9 miljoen naar beneden bijgesteld, en de beschikbare kaders voor de huisartsenzorg en multidisciplinaire zorg worden met ingang van 2016 met € 10,9 miljoen respectievelijk € 14 miljoen verhoogd. Zie brief aan de Tweede Kamer van 14 oktober 2015, TK 33 654, nr. 18.

Geneeskundige geestelijke gezondheidszorg (bedragen x € 1 miljoen)

	Stand ontwerpbe- groting	Mutaties 1° suppletioire begroting	Stand 1° suppletioire begroting
	2016	2016	2016
Geneeskundige geestelijke gezondheids- zorg	3.779,0	55,4	3.834,4
Totaal	3.779,0	55,4	3.834,4

Toelichting uitgaven-mutaties 1° suppletioire begroting

Nominaal

Loon- en prijsbijstelling

Dit betreft de tranche 2016 van de vergoeding voor loon- en prijsontwikkeling.

57,9

Beleidsmatig

Additionele middelen kwaliteitsonderzoek

Bij het opstellen van de ggz-toekomstagenda is door de veldpartijen aangegeven dat aanvullende middelen nodig zijn voor de agenda voor gepast gebruik en transparantie en voor extra onderzoek. Als gevolg hiervan kunnen bestaande en nieuwe behandelingen op termijn doelmatiger worden uitgevoerd. Deze middelen worden overgeheveld naar artikel 2 van de VWS-begroting.

– 2,5

Genees- en hulpmiddelen (bedragen x € 1 miljoen)

	Stand ontwerpbe- groting	Mutaties 1 ^e suppletoire begroting	Stand 1 ^e suppletoire begroting
	2016	2016	2016
Geneesmiddelen	4.598,8	39,6	4.638,4
Hulpmiddelen	1.668,0	- 84,4	1.583,6
Totaal	6.266,8	- 44,8	6.222,0

Toelichting uitgaven-mutaties 1^e suppletoire begroting**Nominaal***Loon- en prijsbijstelling*

Dit betreft de tranche 2016 van de vergoeding voor loon- en prijsontwikkeling.

Geneesmiddelen	17,6
Hulpmiddelen	6,4

Mee- en tegenvallers*Actualisering zorguitgaven*

Geneesmiddelen 23,8
De sector geneesmiddelen laat een overschrijding van ruim € 95 miljoen zien in 2015. Deze overschrijding wordt voor een kwart structureel verondersteld, zodat het beschikbare kader 2016 rond de beleidsrijke raming van het Zorginstituut blijft liggen.

Hulpmiddelen - 41,4
Op basis van de meest recente realisatiecijfers over 2015 worden de uitgaven aan hulpmiddelen structureel neerwaarts bijgesteld.

Beleidsmatig*Hulpmiddelen*

Invulling stringent pakketbeheer hulpmiddelen - 50,0
Een deel van de onderschrijding 2015 van circa € 91 miljoen wordt ingezet voor de taakstelling stringent pakketbeheer (€ 50 miljoen in 2016). In de afgelopen periode hebben zorgverzekeraars gestuurd op doelmatigheid en gepast gebruik van extramurale hulpmiddelen.

Hulpmiddelen
Eigen bijdrage hoortoestellen kinderen 0,6
Deze bijstelling is het gevolg van het afschaffen van de eigen bijdragen voor hoortoestellen voor kinderen tot 18 jaar per 1 januari 2016. Daardoor nemen de netto-BKZ-uitgaven toe.

Geneesmiddelen
Uitvoering geneesmiddelenvisie - 1,8

Dit betreft een bijstelling ten behoeve van de uitvoering van de geneesmiddelenvisie (zie TK 29 477, nr. 358). Gelet op de verwachte kostenbeheersende effecten die van de geneesmiddelenvisie uitgaan worden de kosten voor de uitvoering vanuit het BKZ overgeheveld naar de begroting.

Wijkverpleging (bedragen x € 1 miljoen)

	Stand ontwerp begroting	Mutaties 1° suppletoire begroting	Stand 1° suppletoire begroting
	2016	2016	2016
Wijkverpleging	3.346,1	85,7	3.431,7
Totaal	3.346,1	85,7	3.431,7

Toelichting uitgaven-mutaties 1° suppletoire begroting

Nominaal

Loon- en prijsbijstelling 46,8

Dit betreft de tranche 2016 van de vergoeding voor loon- en prijsontwikkeling.

Mee- en tegenvallers

Actualisering zorguitgaven 37,7

Op basis van gegevens van het Zorginstituut is in 2015 sprake van een overschrijding van het beschikbare kader met € 37,7 miljoen. Omdat het beschikbare budget voor wijkverpleging in de jaren vanaf 2017 fors toeneemt, wordt het beschikbare kader ook voor 2016 met € 37,7 miljoen verhoogd.

Beleidsmatig

Ontwikkelagenda wijkverpleging 1,2

De wijkverpleegkundige is terug als spil van de zorg in de buurt. Prioriteiten voor de komende periode zijn om te komen tot een relatief eenvoudig bekostigingsmodel en (daarmee samenhangend) een gezamenlijke ontwikkelagenda. Het doel hiervan is innovatie van de wijkverpleging te stimuleren en er tegelijkertijd voor te zorgen dat het bekostigingsmodel eenvoudig kan blijven.

Ziekenvervoer (bedragen x € 1 miljoen)

	Stand ontwerp begroting	Mutaties 1° suppletoire begroting	Stand 1° suppletoire begroting
	2016	2016	2016
Ambulancevervoer	565,7	- 16,4	549,3
Overige ziekenvervoer	126,6	- 9,8	116,8
Totaal	692,3	- 26,2	666,1

Toelichting uitgaven-mutaties 1^e suppletoire begroting

Nominaal

Loon- en prijsbijstelling

Dit betreft de tranche 2016 van de vergoeding voor loon- en prijsontwikkeling.

Ambulancevervoer	8,6
Overige ziekenvervoer	1,9

Mee- en tegenvallers

Actualisering zorguitgaven

Ambulancevervoer – 25,0

Op basis van cijfers van de NZa over de budgetten van ambulance-aanbieders zijn de uitgaven 2015 voor ambulances geactualiseerd. De lagere uitgaven in 2015 leiden ook tot een incidentele bijstelling van het kader in 2016.

Overige ziekenvervoer – 11,7

De uitgaven van overig ziekenvervoer zijn geactualiseerd op basis van gegevens van het Zorginstituut. Daaruit komt naar voren dat de uitgaven in 2015 € 11,7 miljoen lager waren dan eerder geraamd. Deze lagere uitgaven worden structureel verondersteld.

Opleidingen (bedragen x € 1 miljoen)

	Stand ontwerpbe- grotting	Mutaties 1 ^e suppletoire begrotting	Stand 1 ^e suppletoire begrotting
	2016	2016	2016
Opleidingen	1.250,9	17,4	1.268,3
Totaal	1.250,9	17,4	1.268,3

Toelichting uitgaven-mutaties 1^e suppletoire begroting

Nominaal

Loon- en prijsbijstelling

Dit betreft de tranche 2016 van de vergoeding voor loon- en prijsontwikkeling.

17,4

Grensoverschrijdende zorg (bedragen x € 1 miljoen)

	Stand ontwerpbe- grotting	Mutaties 1 ^e suppletoire begrotting	Stand 1 ^e suppletoire begrotting
	2016	2016	2016
Grensoverschrijdende zorg	809,9	– 12,0	797,8
Totaal	809,9	– 12,0	797,8

Toelichting uitgaven-mutaties 1^e suppletoire begroting

Nominaal

Loon- en prijsbijstelling 9,7
Dit betreft de tranche 2016 van de vergoeding voor loon- en prijsontwikkeling.

Mee- en tegenvallers

Actualisering zorguitgaven – 21,7
Op basis van gegevens van het ZiNL is over 2015 sprake van een onderschrijding van het beschikbare kader met € 21,7 miljoen. Het beschikbare kader is hiervoor geactualiseerd.

Nominaal en onverdeeld Zvw (bedragen x € 1 miljoen)

	Stand ontwerpbe- grotting	Mutaties 1 ^e suppletoire begroting	Stand 1 ^e suppletoire begroting
	2016	2016	2016
Nominaal en onverdeeld Zvw	1.266,3	– 1.101,0	165,3
Totaal	1.266,3	– 1.101,0	165,3

Toelichting uitgaven-mutaties 1^e suppletoire begroting

Nominaal

Loon- en prijsbijstelling – 477,5
Dit betreft de uitdeling aan de verschillende sectoren van de tranche 2016 van de vergoeding voor loon- en prijsontwikkeling.

Nominale ontwikkeling – 271,0
De raming van de loon- en prijsbijstelling is aangepast op basis van de macro-economische inzichten in het Centraal Economisch Plan (CEP 2016) van het Centraal Planbureau (CPB).

Beleidsmatig

Schadeloosstelling Erasmus MC – 4,0
In een bindend advies is de schadevergoeding die VWS aan Erasmus MC moet betalen vanwege het niet nakomen van twee toezeggingen uit 2009 vastgesteld op € 235,9 miljoen (stand ultimo 2014, exclusief rente); zie TK 25 268, nrs. 120 en 126. Aangezien de schadevergoeding die VWS aan Erasmus MC moet betalen wordt betaald vanuit de VWS-begroting, worden de hiervoor gereserveerde € 4 miljoen (in 2016), alsmede (vanaf 2017) niet meer benodigde middelen voor de garantieregeling kapitaalassistenten, overgeheveld naar artikel 2 van de VWS-begroting.

Migratieproblematiek 23,6

De verhoogde instroom van asielzoekers leidt tot hogere zorguitgaven. Op korte termijn wordt een extra beroep op de zorg verwacht. Dit geldt zowel voor de curatieve zorg als de langdurige zorg, het gemeentelijk domein, preventie en (jeugd)gezondheidszorg. De raming gaat uit van een instroom van 58.000 vluchtelingen in 2016. De hiermee samenhangende middelen worden vooralsnog geparkeerd op deze sector.

Taakstelling stringent pakketbeheer 75,0

De nog te verwerken taakstelling stringent pakketbeheer bedraagt € 75 miljoen in 2016 en € 225 miljoen vanaf 2017. Dekking voor de taakstelling in 2016 wordt gevonden binnen het kader hulpmiddelen (€ 50 miljoen) en de ggz (€ 25 miljoen). De invulling van de oploop van de taakstelling vanaf 2017 wordt verwerkt in de ontwerpbegroting 2017.

Invulling stringent pakketbeheer ggz – 25,0

De invulling van de taakstelling stringent pakketbeheer bij de ggz wordt gerealiseerd door begrenzing en gepast gebruik van zorg in de ggz conform een advies van het Zorginstituut. Zie brief hierover van 22 maart 2016, TK 29 689, nr. 692. Het Zorginstituut heeft op basis van het advies een besparingsbedrag van € 25 miljoen geraamd. Het kader ggz wordt met dit bedrag verlaagd. Deze afboeking moet nog worden verwerkt op de sector ggz.

Overheveling resterende middelen integrale tarieven 18,8

De resterende middelen voor de overgang naar integrale tarieven op artikel 2 van de begroting worden overgeheveld naar het premiegefinancierde BKZ; zie ook de toelichting op de begrotingsgefinancierde BKZ-uitgaven in paragraaf 3.4.

Kasschuif resterende middelen integrale tarieven – 68,8

Op basis van het hoofdlijnenakkoord voor de MSZ 2014–2017 is voor de periode 2015–2024 € 50 miljoen beschikbaar gesteld voor de overgang naar integrale tarieven. Deze middelen zijn eerder overgeheveld naar artikel 2 van de begroting om een subsidieregeling voor de overgang naar integrale tarieven mogelijk te maken. Voor zover de middelen niet nodig zijn voor de subsidieregeling worden ze weer toegevoegd aan de sector MSZ c.q. het mbi-kader MSZ. De vrijval in 2016 bedraagt € 68,8 miljoen: € 50 miljoen die eerder op het premiegefinancierde BKZ was gereserveerd, alsmede € 18,8 miljoen op het begrotingsgefinancierde BKZ. Deze middelen worden doorgeschoven naar de jaren 2018 – 2021. Het beschikbare budget komt daarmee op € 75 miljoen in 2017 en € 50 miljoen vanaf 2018.

Niet gerealiseerde besparing doelmatig voorschrijven 0,6

Korting op het kader MSZ in verband met de niet gerealiseerde besparingsdoelstelling doelmatig voorschrijven, conform de afspraken hierover in het bestuurlijk akkoord MSZ. In de begroting 2016 is in verband met het besparingsverlies in 2015 voor het jaar 2016 reeds een korting van € 10 miljoen verwerkt; uiteindelijk is de korting uitgekomen op € 10,6 miljoen.

Nominaal en onverdeeld – 469,9

Een deel van de gereserveerde middelen op de post Nominaal en onverdeeld blijkt niet nodig te zijn en valt daarom vrij. Deze ruimte bestaat uit niet-toegedeelde middelen voor nominale bijstellingen en groei ruimte Zvw. Daarnaast is ruimte ontstaan als een gevolg van het verschil tussen de oorspronkelijk beschikbaar gestelde groei ruimte voor de curatieve zorg en de in de verschillende zorgakkoorden gemaakte afspraken over de toegestane groei in die sectoren. Voorts is na verwerking van de gemaakte afspraken over de afwikkeling van de schadevergoeding aan Erasmus MC, in de jaren na 2019, sprake van vrijval van gereserveerde middelen voor de garantieregeling kapitaallasten.

Verwarde personen 15,0

Het aanjaagteam verwarde personen dat is gestart na de zomer, heeft samen met haar partners knelpunten en verbeteracties in beeld gebracht in de persoonsgerichte aanpak voor mensen met verward gedrag. Voor structurele oplossingen en een sluitende aanpak is een krachtige beweging nodig. De kosten die aan de diverse verbeteracties zijn verbonden bedragen voor VWS € 15 miljoen in 2016 en € 30 miljoen structureel vanaf 2017. Eén van de acties is een regeling voor onverzekerden. Een deel van de middelen is bestemd voor pilots en projecten in het land.

Overige – 2,0

Technische- en nominale mutaties

Grondslagverlegging en overig 84,2

De grondslag van het loon- prijsmodel is zoals ieder jaar na Prinsjesdag een jaar opgeschoven, van begroting 2015 naar 2016. Voorts zijn enkele technische wijzigingen verwerkt.

Zvw-ontvangsten (bedragen x € 1 miljoen)

	Stand ontwerpbe- grooting	Mutaties 1° suppletioire begroting	Stand 1° suppletioire begroting
	2016	2016	2016
Eigen risico Zvw	3.194,8	0,0	3.194,8
Totaal	3.194,8	0,0	3.194,8

Toelichting uitgaven-mutaties 1° suppletioire begroting

N.v.t.

5.2. Wet langdurige zorg (Wlz)

In deze paragraaf wordt ingegaan op de financiële ontwikkelingen binnen de Wlz. In de onderstaande tabellen wordt het totaal van de mutaties tussen de ontwerpbeegroting 2016 en de 1° suppletioire begroting 2016 voor de Wlz per deelsector weergegeven en toegelicht.

Binnen contracteerruimte (bedragen x € 1 miljoen)

	Stand ontwerpbe- groting	Mutaties 1 ^e suppletoire begroting	Stand 1 ^e suppletoire begroting
	2015	2015	2015
Ouderenzorg	9.017,8	- 22,9	8.994,9
Gehandicaptenzorg	6.126,0	64,4	6.190,4
Langdurige ggz	369,2	144,2	513,4
Volledig pakket thuis	288,0	72,6	360,6
Extramurale zorg	519,9	62,2	582,1
Overige binnen contracteerruimte	134,1	- 103,4	30,7
Totaal	16.455,0	217,1	16.672,2

Toelichting uitgaven-mutaties 1^e suppletoire begroting**Nominaal***Loon- en prijsbijstelling*

Dit betreft de tranche 2016 van de vergoeding voor loon- en prijsontwikkeling.

Ouderenzorg	116,3
Gehandicaptenzorg	82,2
Langdurige ggz	5,2
Volledig pakket thuis	3,4
Extramurale zorg	6,2
Overige binnen contracteerruimte	1,6

Mee- en tegenvallers*Actualisering*

Deze mutatie betreft de doorwerking in 2016 van de actualisering van de uitgaven 2015. Zoals gemeld in het jaarverslag 2015 zijn dit voorlopige cijfers van de NZa, op basis van de 2e-ronde productieafspraken.

Ouderenzorg	- 249,2
Langdurige ggz	139,0
Gehandicaptenzorg	63,2
Volledig pakket thuis	96,0
Extramurale zorg	56,0
Overige binnen contracteerruimte	- 105,0

Beleidsmatig*Ouderenzorg*

Waardigheid en Trots 110,0
En deel van de beschikbare middelen voor het plan Waardigheid en Trots – in totaal € 185 miljoen in 2016, oplopend tot € 210 miljoen structureel – wordt ingezet binnen de ouderenzorg Wlz ten behoeve van dagbesteding en opleidingen. In 2016 gaat het om € 110 miljoen.

Gehandicaptenzorg

Schuif van zorg in natura naar pgb – 81,0
 Op verzoek van de zorgkantoren zijn eind 2015 middelen verschoven van de contracteerruimte (zorg in natura) naar het pgb kader. Deze schuif is structureel.

Volledig pakket thuis – 26,8
Uitstel overheveling MPT naar Wlz
 De Wlz-uitgaven 2016 zijn neerwaarts bijgesteld omdat de overheveling van huishoudelijke hulp vanuit de Wmo naar de Wlz ten behoeve van het modulair pakket thuis (MPT) met een jaar is uitgesteld.

	Stand ontwerpbe- grot- ing
	2016
Persoonsgebonden budgetten	1.346,5
Totaal	1.346,5

Nominaal

Loon- en prijsbijstelling

Dit betreft de tranche 2016 van de vergoeding voor loon- en prijsontwikkeling.

Beleidsmatig

Schuif van zorg in natura naar pgb

Op verzoek van de zorgkantoren zijn eind 2015 middelen verschoven van de contracteerruimte (zorg in natura) naar het pgb-kader.

Kapitaallasten (nacalculatie) (bedragen x € 1 miljoen)

	Stand ontwerpbe- grot- ing	Mutaties 1 ^e suppletoire begroting	Stand 1 ^e suppletoire begroting
	2016	2016	2016
Kapitaallasten (nacalculatie)	801,8	2,6	804,5
Totaal	801,8	2,6	804,5

Toelichting uitgaven-mutaties 1^e suppletoire begroting

Nominaal

Loon- en prijsbijstelling 13,6
 Dit betreft de tranche 2016 van de vergoeding voor loon- en prijsontwikkeling.

Beleidsmatig

Toedelen invoering NHC jeugd – 11,0

Deze mutatie betreft het de toedeling aan de sector kapitaallasten van de eerder beschikbaar gestelde middelen aan gemeenten voor de invoering van de NHC in het jeugddomein.

Beheerskosten (bedragen x € 1 miljoen)

	Stand ontwerpbe- grotting	Mutaties 1 ^e suppletioire begrotting	Stand 1 ^e suppletioire begrotting
	2016	2016	2016
Beheerskosten	140,7	6,9	147,6
Totaal	140,7	6,9	147,6

Toelichting uitgaven-mutaties 1^e suppletioire begrotting

Nominaal

Loon- en prijsbijstelling 1,7
Dit betreft de tranche 2016 van de vergoeding voor loon- en prijsontwikkeling.

Beleidsmatig

Waardigheid en Trots 5,0
Een deel van de middelen voor Waardigheid en Trots wordt ingezet om de zorgkantoren een omslag te laten maken naar inkopen op basis van kwaliteit. Dit vraagt onder meer om een actiever relatiebeheer met zorgaanbieders.

Overige 0,2

Overig buiten contracteerruimte (bedragen x € 1 miljoen)

	Stand ontwerpbe- grotting	Mutaties 1 ^e suppletioire begrotting	Stand 1 ^e suppletioire begrotting
	2016	2016	2016
Overig buiten contracteerruimte ¹	636,2	29,1	665,3
Totaal	636,2	29,1	665,3

¹ Bij de Wlz zijn onder de post overige buiten contracteerruimte opgenomen de sectoren; bovenbudgettaire vergoedingen, tandheelkunde Wlz, instellingen voor medisch-specialistische zorg Wlz, overig curatieve zorg Wlz, ADL, extramurale behandeling, zorginfrastructuur, eerstelijnsverblijf, orthocommunicatieve behandeling, innovatie en beschikbaarheidsbijdrage opleidingen Wlz.

Toelichting uitgaven-mutaties 1^e suppletioire begrotting

Nominaal

Loon- en prijsbijstelling 6,7
Dit betreft de tranche 2016 van de vergoeding voor loon- en prijsontwikkeling.

Mee- en tegenvallers

Actualisering 22,4
Dit is het saldo van diverse overschrijdingen (eerstelijnsverblijf, tandheelkundige zorg Wlz, bovenbudgettaire vergoedingen) en onderschrijdingen (ziekenhuiszorg Wlz).

Nominaal en onverdeeld (bedragen x € 1 miljoen)

	Stand ontwerpbe- grotting	Mutaties 1 ^e supplettoire begrotting	Stand 1 ^e supplettoire begrotting
	2016	2016	2016
Nominaal en onverdeeld	518,7	- 501,1	17,6
Totaal	518,7	- 501,091	17,6

Toelichting uitgaven-mutaties 1^e supplettoire begrotting

Nominaal

Loon- en prijsbijstelling - 359,5
Dit betreft de uitdeling aan de verschillende sectoren van de tranche 2016 van de vergoeding voor loon- en prijsontwikkeling.

Nominale ontwikkeling
De raming van de loon- en prijsbijstelling is aangepast op basis van de macro-economische inzichten in het Centraal Economisch Plan (CEP 2016) van het Centraal Planbureau (CPB). - 17,7

Grondslagverlegging en overig 25,8
De grondslag van het loon- prijsmodel is zoals ieder jaar na Prinsjesdag een jaar opgeschoven, van begroting 2015 naar 2016. Voorts zijn enkele technische wijzigingen verwerkt.

Mee- en tegenvallers

Zorg in natura 17,0
Dit betreft extra Wlz-uitgaven in 2016 vanwege het niet extramuraliseren van het zorgprofiel VG3.

Beleidsmatig

Waardigheid en Trots - 115,0
En deel van de beschikbare middelen voor het plan Waardigheid en Trots wordt ingezet binnen de Contracteerruimte Wlz ten behoeve van dagbesteding en opleidingen (€ 110 miljoen). Daarnaast is € 5 miljoen bestemd voor een omslag naar inkopen op basis van kwaliteit door zorgkantoren (beheerskosten).

Waardigheid en Trots - 17,5

In totaal is een bedrag van € 185 miljoen in 2016 oplopend tot € 210 miljoen structureel vanaf 2020 beschikbaar gesteld voor Waardigheid en Trots. In de begroting 2016 is dit gehele bedrag gereserveerd binnen het Budgettair Kader Zorg omdat de nadere verdeling tussen het Budgettair Kader Zorg en de begroting nog niet was gemaakt. Vanaf 2016 is structureel € 17,5 miljoen overgeboekt naar de begroting voor uitgaven in het kader van Waardigheid en Trots door middel van opdrachten en subsidies.

Uitvoeringskosten/compensatie gemeenten pgb – 31,0

VWS levert, zoals aangekondigd in de decembercirculaire van het gemeentefonds, in 2016 eenmalig een bijdrage van € 12,5 miljoen in de uitvoeringskosten van de gemeenten voor de pgb trekkingsrechten. Vorig jaar is in het kader van meerkosten reeds € 20 miljoen aan het gemeentefonds toegevoegd en in 2016 ontvangen gemeenten aanvullend eenmalig nog een bedrag van € 11,5 miljoen. Tot slot ontvangen gemeenten in het kader van het «1-meibesluit» (geen budgetwijzigingen mogelijk tot 1 mei 2016) eenmalig een bedrag van € 7 miljoen. De € 31 miljoen voor de financiering van de SVB is vanuit het Budgettair Kader Zorg naar de begroting van VWS overgeboekt.

Toedelen invoering NHC jeugd 11,0

Deze mutatie betreft de overboeking naar de sector kapitaallasten van de eerder beschikbaar gestelde middelen aan gemeenten voor de invoering van de NHC in het jeugddomein.

Nominaal en onverdeeld – 14,2

Een deel van de gereserveerde ruimte op de sector nominaal en onvoorzien wordt ingezet ter dekking van problematiek binnen de Wlz.

Wlz-ontvangsten (bedragen x € 1 miljoen)

	Stand ontwerpbe- groting	Mutaties 1° supplettoire begroting	Stand 1° supplettoire begroting
	2016	2016	2016
Eigen betalingen Wlz	1.848,0	– 21,9	1.826,1
Totaal	1.848,0	– 21,9	1.826,1

Toelichting uitgaven-mutaties 1° supplettoire begroting

Mee- en tegenvallers

Ramingsbijstelling eigen bijdragen – 21,9

Het lagere aantal cliënten in de intramurale ouderenzorg dan eerder geraamd, leidt tot minder opbrengsten van de eigen bijdrage in de Wlz.